

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Marsi 2020

Luonnonmarjojen ja –sienten kauppaantulomäärät vuonna 2020

Kantar TNS Agri Oy

3/2021

KANTAR

Sisältö

• <u>1 Tutkimuksen tavoite ja toteutus</u>	4	• <u>8 Luonnonmarjojen tuonti ja vienti</u>	43
• <u>2 Yhteenveto</u>	7	• <u>9 Varastointituki</u>	47
• <u>3 Luonnonmarjojen kauppantulomäärät</u>	15	• <u>10 Luonnonmarjojen kuvaus</u>	49
• <u>4 Luonnonsienten kauppantulomäärät</u>	23	• <u>11 Luonnonsienten kuvaus</u>	53
• <u>5 Hinnat ja poimintatulot</u>	30	• <u>12 Laatuseloste</u>	56
• <u>6 Luomuluonnonmarjat ja -sienet</u>	38	• <u>13 Liitteet</u>	59
• <u>7 Kotimaisten ja ulkomaisten poimijoiden poimintaosuus</u>	40		

---

1. Tutkimuksen tavoite ja toteutus

Tutkimuksen tavoite

- ✓ Tällä tutkimuksella on tarkoitus selvittää marjojen ja –sienten kauppantulomäärät, poimijahinnat sekä poimintatulot.
- ✓ Tutkimusta on tehty vuodesta 1977 lähtien. Tutkimuksen toimeksiantaja on Ruokavirasto ja tekijänä on Kantar TNS Agri Oy.
- ✓ Marsi-tutkimuksen tiedot raportoidaan koko maan lukuina ja alueittain. Suuralueet ovat: Lappi, Oulu-Kainuu, Itä-Suomi ja Länsi-Suomi. Ostoyritykset antavat myyntitiedot sen mukaisesti, miltä alueilta marjat tai sienet on poimittu. Yrityksillä voi olla ostoja useammalta suuralueelta. Näin saadaan alueittaista tietoa määristä ja satovaihteluista eri vuosina.
- ✓ Raportti ei kata kaikkea suoramyyntiä. Poimijat myyvät tuotteita suoraan kuluttajille, ravintoloille, leipomoille, suurtalouksille sekä yksityisille henkilöille, esim. turisteille. Vain osa torikaupasta on raportin luvuissa mukana. Facebook- ja Tori.fi -myynti on vallannut merkittävästi alaa. Kotitaloudet poimivat myös paljon luonnonmarjoja ja sieniä omiin tarpeisiin sekä sukulaisille ja tuttaville. Näitä määriä ei tässä tutkimuksessa selvitetä.
- ✓ Marsi-tutkimuksella kysytään myös luomuehdot täyttävien luonnonmarjojen ja –sienten myyntimääriä. Sertifioituja luomualueita on eniten Lapissa ja Oulun-Kainuun alueilla.
- ✓ Luomukeruualueeksi hyväksytään alueet, jossa ei ole käytetty viimeisten kolmen vuoden aikana kemiallisia lannoitteita eikä kasvinsuojeluvälineitä. Luomusäädöksissä on muitakin ehtoja, jotka edellyttävät valvontaa. Poimija ei juuri hyödy luomuna myytyjen marjojen hinnassa.
- ✓ Raportin piiriin kuuluvat myös Tullihallituksen ulkomaankauppatilaston luonnonmarjoja ja –sieniä koskevat tuonti- ja vientiluvut vuosilta 2013-2020.
- ✓ Mukana olevat marja- ja sienikauppaa harjoittavat yritykset ovat sekä suuria että pieniä. Joukossa on monien eri luonnonmarjojen ja luonnonsienten ostajia tai ne ovat keskittyneet ostamaan vain muutamia tuotteita.
- ✓ Tutkimuksessa kerätään myös tietoa poimijoiden saamista kilohinnoista ja poimintatuloista. Tiedot otetaan mukaan siinä vaiheessa, kun poimija myy tuotteensa eteenpäin. Poikkeuksena ovat isot yritykset, joilla on alihankkijoina yksityisiä ostajia tai kyläkauppiaita. Usein nämä yritykset ostavat vain mustikkaa ja puolukkaa. Silloin käytetään heidän tietojaan, edellyttäen, että hinnat eivät sisällä ostopalkkiota eivätkä arvonlisäveroa.
- ✓ Yritykset ostavat tuotteita myös toisilta yrityksiltä, jolloin tiedot saadaan kahteen kertaan. Pällekkäisyydet pyritään poistamaan.

Tutkimuksen toteutus

- ✓ Tutkimus toteutetaan postitse lähetettävien kyselylomakkeiden sekä puhelinhaastattelujen avulla.
- ✓ Kirjeet postitettiin marja- ja sienikauppaa harjoittaville yrittäjille syyskuussa ja tietojen kysely puhelimitse aloitettiin marraskuussa niiltä yrittäjiltä, jotka eivät olleet vielä vastanneet kyselyyn. Tiedonkeruu saatiin päätökseen helmikuussa ja laskennat valmistuivat maaliskuussa.
- ✓ Kyselyn otannassa on jo aiemmin mukana olleita marja- ja sienikauppayrityksiä, 70 kpl.
- ✓ Vastaustietoja saatiin kaikkiaan 66. Useat yritykset eivät olleet harjoittaneet marja- tai sienikauppaa kyseisenä vuotena. Vastaustietojen kappalemäärää laski se, että useampi yritys on lopettanut toimintansa tai on tapahtunut yritysjärjestelyjä. Lisäksi muutama merkittävä toimija ei eri syistä pystynyt vastaamaan kyselyyn vuonna 2020.
- ✓ Ostotietoja on tämän raportin luvuissa mukana 50 yritykseltä. Tiedot jakautuivat seuraavasti: Lappi 10, Oulu-Kainuu 12, Itä-Suomi 16 ja Länsi-Suomi 12 yritystä.
- ✓ Marsi-tiedustelussa eivät ole mukana aivan kaikki luonnonmarja- ja sienikauppaa harjoittavat yritykset, mutta otannassa pyritään pitämään merkittävimmät. Sen avulla saadaan hyvin tietoa vuosittaisesta sadosta ja satovaihteluista eri alueilla.
- ✓ Luonnonmarjojen ja -sienten myyntitulot ovat poimijalle verottomia, mutta ostoyritys lisää alv:n tuotteen hintaan myydessään sen eteenpäin.
- ✓ Jos tuotetta on jatkokäsitelty, esim. poimija myy tuotteen pakastettuna, niin se on verollista myyntiä. Hintaan lisätty arvonlisävero muuttaa oleellisesti tuotteen kilohintaa. Tämän tilaston kilohinnat ovat poimijoiden saamia hintoja, ja ne eivät sisällä ostajapalkkioita eivätkä arvonlisäveroa.
- ✓ Luonnonmarjojen ja -sienten kerääminen kuuluu jokamiehenoikeuksien piiriin ja oikeuttaa poimimaan tiettyjen sääntöjen puitteissa metsistä ja soilta sekä myyntiin että kotitarpeiksi. Poimija ei maksa myymistään marjoista ja sienistä arvonlisäveroa, mutta tuotteiden ostaja joutuu maksamaan arvonlisäveroa myydessään tuotteen eteenpäin.
- ✓ Viljellyt marjat ovat puutarhamarjoja ja niiden myyntiluvut eivät ole mukana tässä raportissa.
- ✓ Sertifioituja luomukeruualueita on eniten Lapissa ja Oulun-Kainuun alueella.

---

2. Yhteenveto

Yhteenveto 1

- ✓ Kaupallisesti tärkeimmät luonnonmarjat ovat mustikka, puolukka ja lakka. Vuoden 2020 helteinen alkukesä ja sateinen keskikesä oli luonnonmarjoille suotuisa ja sadosta muodostui monien tuotteiden osalta kaiken kaikkiaan hyvä.
- ✓ **Mustikkasato** oli hyvä vuonna 2020, tosin paikallinen vaihtelu on mustikalla suurta. Myyntiin mustikkaa tuli 4,7 milj. kg. Eniten mustikkaa tuli myyntiin Itä-Suomen alueelta, vajaan 2,6 milj. kg. Oulun-Kainuun alueen osuus oli vajaan 1, Lapin runsaat 0,7 ja Länsi-Suomen 0,5 milj. kg. Mustikasta maksettiin keskimäärin 2,05 €/kg (v. 2019 2,02 €/kg).
- ✓ **Puolukkasato** oli pääsääntöisesti hyvä vuonna 2020. Satoa huononsivat paikoin keskikesän runsaat sateet. Myyntiin sitä kerättiin 7,7 milj. kg. Eniten puolukkaa kerättiin myyntiin Länsi-Suomesta, 4,3 milj. kg. Itä-Suomen puolukkasaalis oli 1,8, Oulun-Kainuun alueen 1,7 milj. kg. Vähiten puolukkaa kerättiin myyntiin Lapin alueella: määräksi jäi vain 6,4 tn. Puolukkakilosta maksettiin 1,07 €/kg (v. 2019 1,35 €/kg).
- ✓ **Lakkasato** oli erinomainen vuonna 2020. Myös lakan laatu oli paikoitellen erittäin hyvä. Myyntilakkaa kerättiin 93,5 tn. Vaikka parhaat lakkasuot ovat Lapin alueella, sieltä kerätyn myyntilakan osuus oli vuonna 2020 vain 32 %. Oulun-Kainuun alueen osuus oli 65 %. Lakan kilohinta oli 10,10 €/kg (v. 2019 10,35 €/kg).
- ✓ **Muiden luonnonmarjojen** kaupallinen merkitys on päämarjoihin verrattuna vähäinen. Muista luonnonmarjoista eniten kerättiin myyntiin karpaloa lähinnä Itä- ja Länsi-Suomen soilta, runsaat 25 tn. Useimpien luonnonmarjojen kilohinnat laskivat. Eniten laski puolukan kilohinta. Vähäisiä määriä poimittiin myyntiin myös pihlajanmarjaa, variksenmarjaa, tyrniä ja villivadelmaa.
- ✓ **Sienisadosta** muodostui hyvä vuonna 2020. Helteinen alkukesä aikaisti satoa runsaasti, keskikesän sateet jouduttivat sienten nousua ja sienikausi oli pitkä. Kaupallisesti tärkeimmän sienen, herkkutatin, sato oli edellisvuotta huomattavasti suurempi (460 tn vs. 103 tn).
- ✓ Rouskuista valmistetaan lähinnä suolasientä. Haaparouskua tuli myyntiin 55 tn, kangarouskua runsaat 11 tn. Keltavahveroa saatiin myyntiin 39 tn. Myös suppilovahverosato oli edellisvuotta parempi, 29 tn. Korvasienien sato oli tavanomaista parempi eli runsaat 15 tonnia. Luonnonsienten kilohinnoista nousi edellisvuodesta eniten suppilovahveron kilohinta. Eniten laski keltavahveron ja haaparouskun kilohinta.

Yhteenveto 2

- ✓ Koronapandemian takia tuli ulkomaalaisia poimijoita Suomeen marjayritysten kutsumina paljon vähemmän kuin edellisenä vuotena. Suurin osa poimijoista oli thaimaalaisia. Muista kansallisuuksista eniten oli ukrainalaisia.
- ✓ Ulkomaalaisten poimijoiden panos myyntimäärien kasvussa on merkittävä. Marjojen talteenotto on tehostunut ja metsiin jää vähemmän marjoja ja sieniä keräämättä. Koronapandemian takia luonnonmarjoista oli viime vuonna vain noin 83 % ulkomaisten poimijoiden keräämiä. Kotimaisin voimin poimitut määrät jäisivät huomattavasti vähäisemmiksi.
- ✓ Koko maassa **luomukeruualueita** on vuoden 2019 tiedon mukaan enää vajaat 4,6 milj. ha. Eniten sertifioituja luomukeruualueita on Lapin läänissä, noin 3,4 milj. ha. Luomumustikkaa kerättiin vuonna 2020 myyntiin 1 milj. kg, luomupuolukkaa vajaat 0,9 milj. kg ja luomulakkaa vajaat 8 tn. Määrät nousivat lakkaa lukuun ottamatta merkittävästi edellisvuotta suuremmiksi.
- ✓ Kaikki luomumustikat ja -puolukat tulivat myyntiin roskaishana. Yritykset ostivat lähes samalla kilohinnalla sekä tavallisen roskaishan että roskaishan luomumarjan.
- ✓ Kaikesta poimitusta mustikasta 96 % ja puolukasta 99 % tuli myyntiin roskaishana. Nyt roskaishasta mustikasta maksettiin 2,01 ja puolukasta 1,05 euron kilohintoja.
- ✓ **Poimintatuloja** luonnonmarjoista kertyi yhteensä 19 milj. euroa. Edellisen vuoden vastaava luku oli 17,3 milj. euroa, joten kasvua oli yli 1,7 milj. euroa. Mustikan poimintatulot olivat 9,7 milj. euroa, puolukan 8,3 ja lakan 0,9 milj. euroa.
- ✓ Alueellisesti tarkasteltuna luonnonmarjatulo-osuus muodostui seuraavasti: Itä-Suomi 38,4 %, Länsi-Suomi 29 %, Oulun-Kainuun alue 23 % ja Lappi 9 %. Lapissa tulot kertyivät lähinnä mustikasta ja lakasta ja Länsi-Suomessa mustikasta ja puolukasta.
- ✓ Luonnonsienistä kertyi viime vuonna poimintatuloja yhteensä 1,7 milj. euroa (0,5 milj. euroa v. 2019). Herkkutatin osuus oli tästä 1,2 milj. euroa, keltavahveron 0,2 milj. euroa. Itä-Suomen osuus sienien poimintatuloista oli 92 %.
- ✓ **Varastointitukea** hakeneiden yritysten hyväksytyt tuotekilot olivat yhteensä 2,3 milj. kg (v. 2019 2,9 milj. kg). Mustikan osuus oli 1,5 milj. kg ja puolukan 0,7 milj. kg.
- ✓ Tullin **ulkomaankauppatilaston** mukaan vuoden 2020 aikana tuoreena viedyn mustikan määrä oli noin 16 600 kg. Vienti jäädytettynä oli 0,9 milj. kg. Tärkeimmät **vientimaat** jäädytetyllä mustikalla olivat Ruotsi (0,5 milj. kg) ja Kiina (0,2 milj. kg). Tuorepuolukan vienti oli 412 tn. Suurin osa vietiin Liettuaan.
- ✓ Jäädytetyn mustikan **tuonti** oli vaajat 1,8 milj. kg, josta lähes 0,5 milj. kg tuotiin Venäjältä, 0,3 milj. kg Puolasta ja 0,2 milj. kg Liettuasta.

Sammanfattning 1

- ✓ De kommersiellt viktigaste naturbärena är blåbär, lingon och hjortron. Årets 2020 väderförhållanden – den heta försommaren och den regniga högsommaren - var gynnsamma för naturbär, och alla produkter hade allt som allt en riklig skörd.
- ✓ **Blåbärsskörden** var huvudsakligen god år 2020, men den brukar variera betydligt beroende på regionen. 4,7 milj. kg blåbär plockades för försäljning. Mest blåbär plockades i östra Finland, knappt 2,6 milj. kg. I Uleåborg-Kajanaland-området plockades drygt 1 milj. kg och i Lappland drygt 0,7 milj. kg. Plockarpriset för blåbär var i genomsnitt 2,05 €/kg (2,02 €/kg år 2019).
- ✓ **Lingonskörden** var huvudsakligen god år 2020. Högsommarens regniga väder påverkade skörden på sina ställen negativt. Ändå plockades 7,7 milj. kg **lingon** för försäljning. Mest lingon plockades i västra Finland, 4,3 milj. kg. I östra Finland plockades 1,8 milj. kg och i Uleåborg-Kajanaland-området 1,7 milj. kg. Minst lingon för försäljning plockades i Lapplandsområdet: antalet lingon hamnade på 6,4 ton. Plockarpriset för lingon var 1,07 €/kg (1,35 €/kg år 2019).
- ✓ **Hjortronskörden** var utomordentligt god år 2020. Kvaliteten på hjortronen var på sina ställen mycket bra. 93,5 ton hjortron plockades för försäljning. Trots att de bästa hjortronmyrarna finns i Lapplandsområdet, plockade man där endast 32 % av allt hjortron som plockades för försäljning. Uleåborg-Kajanaland-områdets andel var 65 %. Plockarpriset för hjortron var 10,10 €/kg (10,35 €/kg år 2019).
- ✓ **Andra naturbär** har liten kommersiell betydelse jämfört med huvudbärena. Av övriga naturbär plockades det mest tranbär: huvudsakligen på myrarna i östra Finland och västra Finland plockades drygt 25 ton tranbär för försäljning. Kilopriset för nästan alla naturbär sjönk. Mest sjönk priset på lingon. Små mängder rönnbär, kråkbär, havtorn och skogshallon plockades också för försäljning.
- ✓ **Svampskörden** var god under 2020. Det heta försommarvädet gjorde att svampsäsongen fick en tidig start, midsommarregnet fick fart på svamparna och svampsäsongen var lång. Skörden för den kommersiellt viktigaste karljohanssvampen var betydligt bättre än föregående år (460 ton vs. 103 ton).
- ✓ Riska används främst för att göra insaltad svamp. 55 ton skogsrisika och drygt 11 ton pepparriska plockades för försäljning. Knappt 39 ton kantarell plockades för försäljning. Även trattkantarellskörden var bättre än föregående år, 29 ton. Stenmurklaskörd var bättre än genomsnittet, drygt 15 ton. Kilopriset på natursvamp steg mest på trattkantarell. Mest sjönk kilopriset på kantarell och skogsrisika.

Sammanfattning 2

- ✓ På grund av coronapandemin hade företag inom bärbranschen lyckats kalla in betydligt färre utländska plockare till Finland som föregående år. De flesta plockarna var thailändare. Av andra nationaliteter fanns det flest ukrainare.
- ✓ De utländska plockarna har stor betydelse när det gäller att öka försäljningsmängderna. Mer tas tillvara och färre bär och svampar blir oplockade i skogarna.
- ✓ Antalet utländska plockare påverkades kraftigt av coronapandemin: endast 83 % av naturbären plockades av utländska plockare förra året. Om bären plockades endast av inhemska plockare skulle mängderna bli mycket mindre.
- ✓ I hela Finland finns det cirka 4,6 milj. ha **ekologiska** plockområden. Flest certifierade ekologiska plockområden finns i Lappland, cirka 3,4 milj. ha. 1 milj. kg ekologiskt blåbär, knappt 0,9 milj. kg ekologiskt lingon och knappt 8 ton ekologiskt hjortron plockades för försäljning under 2020. Mängder var betydligt större än föregående år med undantag för hjortron.
- ✓ Nästan alla ekologiska blåbär och lingon levererades till försäljning orensade. Företagen köpte både orensade vanliga bär och orensade ekologiska bär till nästan samma kilopris.
- ✓ 96 % av alla plockade blåbär och 99 % av lingonen levererades till försäljning orensade. Nu betalade man 2,01 euro/kg för orensade blåbär och 1,05 €/kg för orensade lingon.
- ✓ **Plockningsintäkterna** för naturbär uppgick till totalt 19 milj. euro. Motsvarande siffra förra året var 17,3 milj. euro, vilket innebär en höjning på över 1,7 milj. euro. Plockningsintäkterna för blåbär var 9,7 milj. euro, för lingon 8,3 milj. och för hjortron 0,9 milj. euro.
- ✓ Regionalt sett fördelades intäkterna från naturbär enligt följande: östra Finland 38 %, västra Finland 29 %, Uleåborg-Kajanaland-området 23 % och Lappland 9 %. I Lappland kom intäkterna främst från blåbär och hjortron och i västra Finland kom de från blåbär och lingon.
- ✓ Plockningsintäkterna för natursvamp uppgick till totalt 1,7 milj. euro (0,5 milj. euro år 2019). Karljohanssvamp stod för drygt 1,2 milj. euro och kantarell för 0,2 milj. euro. Östra Finlands andel av svampplockningsintäkterna var 92 %.
- ✓ De godkända produktkilona för företag som ansökt om **lagringsstöd** uppgick till totalt 2,3 milj. kg (2,9 milj. kg år 2019). Andelen blåbär var 1,5 milj. kg och lingon 0,7 milj. kg.
- ✓ Enligt Tullens **utlandshandelsstatistik** var mängden exporterade färska blåbär 16 600 kg under 2020. Mängden exporterade frysta blåbär var 0,9 milj. kg. De viktigaste **exportländerna** för frysta blåbär var Sverige (0,5 milj. kg) och Kina (0,2 milj. kg). Exporten av färsk lingon blev 412 ton. Nästan allt exporterades till Litauen.
- ✓ **Importen** av frysta blåbär var 1,8 milj. kg, varav knappt 0,5 milj. kg importerades från Ryssland, 0,3 milj. kg från Polen och 0,2 milj. kg från Litauen.

Luonnonmarjojen* ja -sienten kauppantulomäärät ja poimintatulot alueittain 2020

Koko maa

Poimintatulot: 20,7 milj. €

(muutos: +17 %)

Kauppantulomäärä: 13,21 milj. kg

(muutos: +27 %)

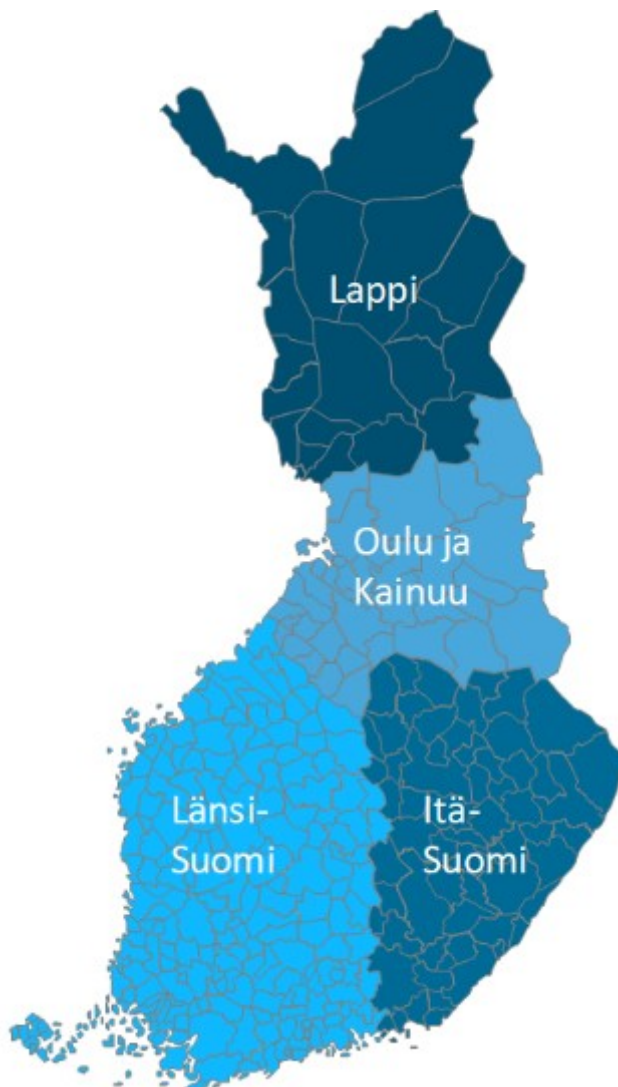
Länsi-Suomi

Poimintatulot: 5,64 milj. €

(muutos: -35 %)

Kauppantulomäärä: 4,81 milj. kg

(muutos: -10 %)

Lappi

Poimintatulot: 1,79 milj. €

(muutos: +6 %)

Kauppantulomäärä: 0,77 milj. kg

(muutos: +30 %)

Oulu-Kainuu

Poimintatulot: 4,43 milj. €

(muutos: +70 %)

Kauppantulomäärä: 2,73 milj. kg

(muutos: +64 %)

Itä-Suomi

Poimintatulot: 8,86 milj. €

(muutos: +86 %)

Kauppantulomäärä: 4,90 milj. kg

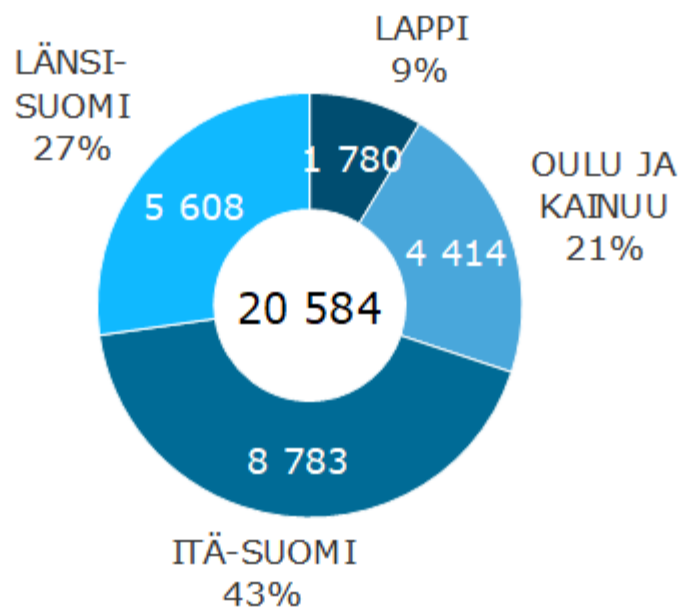
(muutos: +74 %)

*Luonnonmarjoista mustikka, puolukka ja lakka

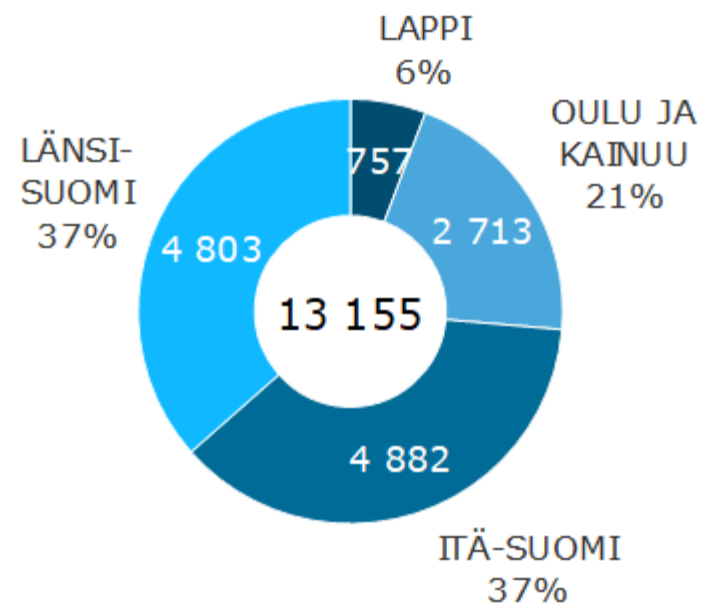

Luonnonmarjojen* ja -sienten kauppantulomäärät ja poimintatulot alueittain 2020

Marjojen ja sienten poimintatulot 2020, 1000€

Marjojen ja sienten kauppantulomäärät 2020, 1000kg

*Luonnonmarjoista mustikka, puolukka ja lakka

Marjojen ja sienien kauppantulomäärät, poiminta-tulot sekä kilohinnat 2020 (hinnat ilman alv:a)

2020	LAPPI			OULU + KAINUU			ITÄ-SUOMI			LÄNSI-SUOMI			KOKO MAA		
	1 000 kg	1 000 €	€/kg	1 000 kg	1 000 €	€/kg	1 000 kg	1 000 €	€/kg	1 000 kg	1 000 €	€/kg	1 000 kg	1 000 €	€/kg
LUONNONMARJAT															
Mustikka	720,5	1 462,5	2,03	950,2	1 958,6	2,06	2 560,6	5 196,8	2,03	504,3	1 068,9	2,12	4 735,7	9 686,9	2,05
Puolukka	6,4	8,2	1,28	1 672,5	1 785,0	1,07	1 759,8	1 998,8	1,14	4 276,4	4 473,9	1,05	7 715,0	8 265,9	1,07
Lakka	29,9	309,1	10,35	60,5	598,7	9,89	2,4	28,8	11,98	0,7	7,9	11,88	93,5	944,5	10,10
Pihlajanmarja	-	-	-	...	...	...	...	...	...	-	-	-	13,0	12,7	0,98
Variksenmarja	...	...	...	...	...	...	-	-	-	-	-	-	13,8	16,6	1,20
Karpalo	-	-	-	0,9	4,9	5,77	17,7	79,1	4,48	6,8	29,6	4,32	25,4	113,6	4,48
Mesimarja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vadelma	-	-	-	-	-	-	...	...	...	-	-	-	...	...	...
Tyrni	-	-	-	-	-	-	...	...	...	-	-	-	...	...	...
Juolukka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
YHTEENSÄ	768	1 793		2 700	4 363		4 341	7 305		4 788	5 580		12 597	19 041	
	%	9 %			23 %			38 %			29 %			100%	
LUONNONSIENET															
Keltavahvero	-	-	-	...	...	...	36,7	200,7	5,47	2,0	12,7	6,49	39,3	218,1	5,54
Herkkutatit	-	-	-	...	...	...	451,7	1 179,6	2,61	-	-	-	460,5	1 196,4	2,60
Haaparousku	-	-	-	...	...	...	50,4	113,5	2,25	...	...	...	54,8	129,5	2,36
Kangarousku	-	-	-	...	...	...	...	...	...	...	...	...	11,3	23,5	2,07
Karvarousku	-	-	-	...	...	...	-	-	-	-	-	-	...	...	...
Suppilovahvero	-	-	-	...	...	...	7,9	37,6	4,75	17,4	35,3	2,04	28,8	85,3	2,96
Korvasieni	-	-	-	...	...	...	3,7	9,6	2,61	-	-	-	15,4	33,4	2,17
Mustatorvisieni	-	-	-	-	-	-	...	...	...	-	-	-	...	...	...
Lampaankääpä	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Muut sienet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
YHTEENSÄ	-	-		-	-		550	1 541		19	48		610	1 686	
	%	0 %			4 %			92 %			3 %			100%	
LUONNONMARJAT JA SIENET YHT.															
SIENET YHT.	768	1 793		2 729	4 435		4 900	8 863		4 810	5 637		13 207	20 728	
	%	9 %			21 %			43 %			27 %			100%	

... alle 3 toimijaa
- ei kauppantuloa

---

3. Luonnonmarjojen kauppaantulomäärät

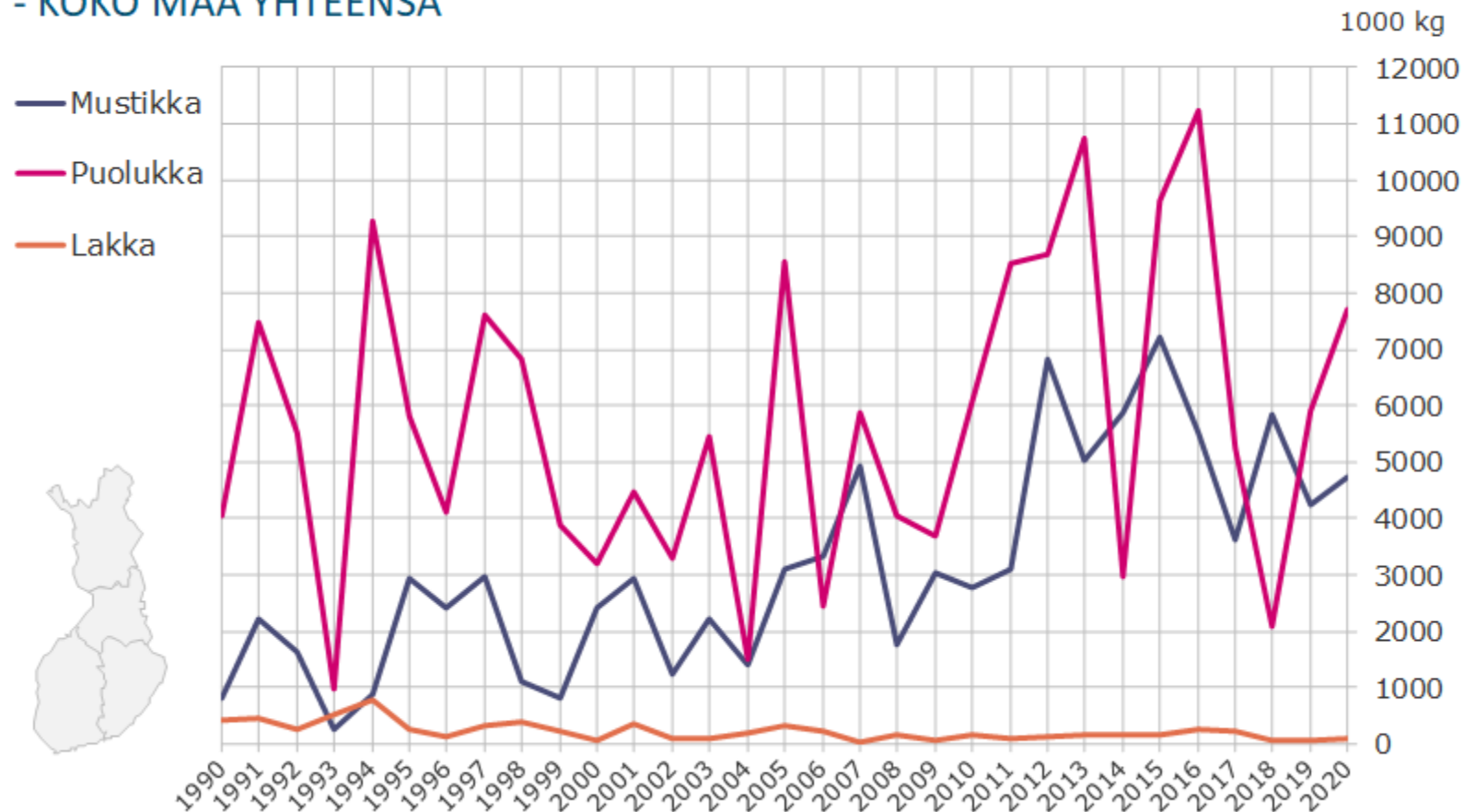

Kauppantulomäärän kehitys

Luonnonmarjojen kauppantulomäärät

- KOKO MAA YHTEENSÄ

KANTAR Kantar TNS Agri Oy

Luonnonmarjojen kauppantulomäärät suuralueittain 2010-2020

Mustikka	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg
LÄNSI-SUOMI	109,8	780,3	10,1	720,2	39,1	1447,6	186,5	433,2	114,7	2045,3	504,3
ITÄ-SUOMI	8,5	662,2	3718,8	1610,6	433,5	3610,0	1422,7	1054,1	1335,6	1204,2	2560,6
OULU+KAINUU	978,5	1103,7	1466,2	744,8	2375,3	1238,7	1557,5	1091,9	920,5	475,1	950,2
LAPPI	1683,1	556,2	1621,8	1932,6	3018,4	903,5	2344,9	1038,0	3484,1	514,2	720,5
KOKO MAA	2779,9	3102,4	6816,8	5008,2	5866,3	7199,8	5511,7	3617,1	5854,9	4238,8	4735,7

Puolukka	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg
LÄNSI-SUOMI	2457,7	3303,0	628,7	5604,5	404,8	5043,7	5481,0	2043,6	1019,8	3252,7	4276,4
ITÄ-SUOMI	9,0	145,9	4601,0	2490,1	181,0	2982,0	2194,4	1382,9	740,0	1521,7	1759,8
OULU+KAINUU	1555,4	4540,0	2815,8	1535,5	1425,4	1575,7	2430,3	1511,2	221,7	1117,9	1672,5
LAPPI	2035,1	539,9	622,2	1116,3	969,7	13,9	1134,6	305,7	94,1	20,5	6,4
KOKO MAA	6057,2	8528,8	8667,8	10746,4	2980,9	9615,2	11240,3	5243,4	2075,6	5912,8	7715,0

Lakka	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg
LÄNSI-SUOMI	0,3	0,3	0,3	0,7	0,0	0,1	0,4	0,2	0,0	0,2	0,7
ITÄ-SUOMI	1,2	0,0	3,3	1,7	0,3	3,7	0,5	12,9	0,4	4,7	2,4
OULU+KAINUU	16,5	17,4	17,7	1,6	4,0	20,4	28,5	16,4	2,1	5,4	60,5
LAPPI	134,1	82,6	90,8	141,9	157,6	136,1	218,4	192,1	70,5	54,0	29,9
KOKO MAA	152,2	100,4	112,0	145,9	161,9	160,3	247,8	221,5	73,0	64,3	93,5

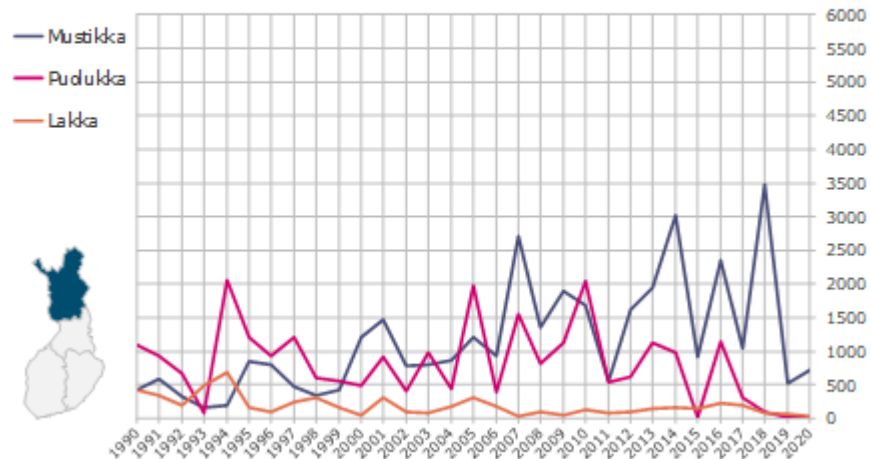
*Muiden marjojen tarkemmat tiedot liitteessä

Luonnonmarjojen kauppantulomäärät - suuralueittain

Luonnonmarjojen kauppantulomäärät

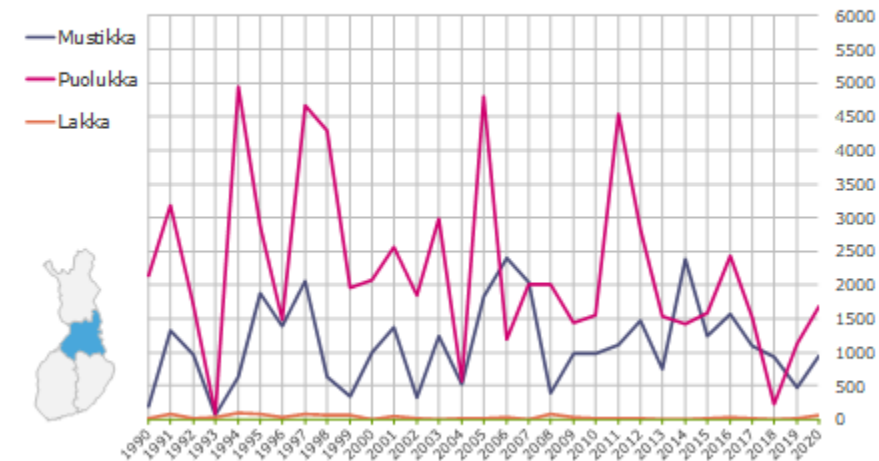
- LAPPI

KANTAR KantarTNSAgri Oy

Luonnonmarjojen kauppantulomäärät

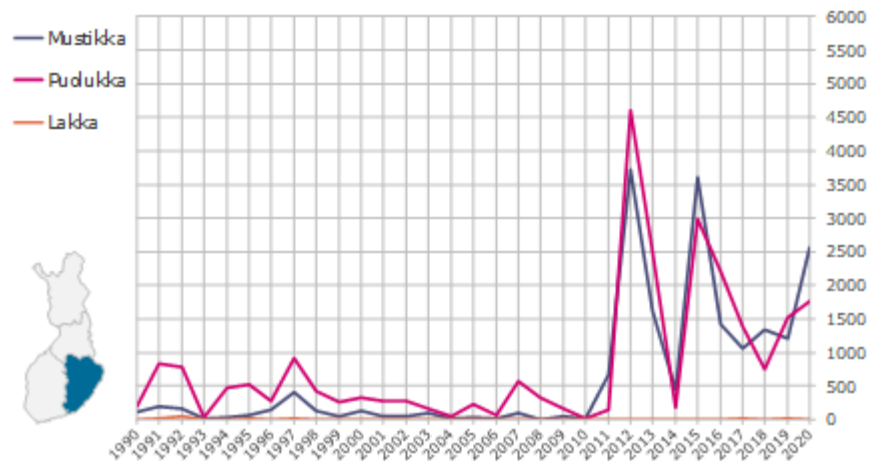
- OULU JA KAINUU

KANTAR KantarTNSAgri Oy

Luonnonmarjojen kauppantulomäärät

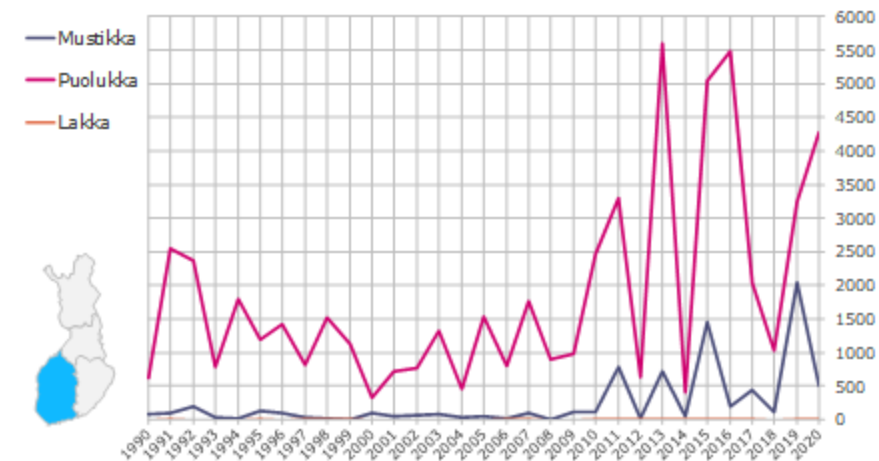
- ITÄ-SUOMI

KANTAR KantarTNSAgri Oy

Luonnonmarjojen kauppantulomäärät

- LÄNSI-SUOMI

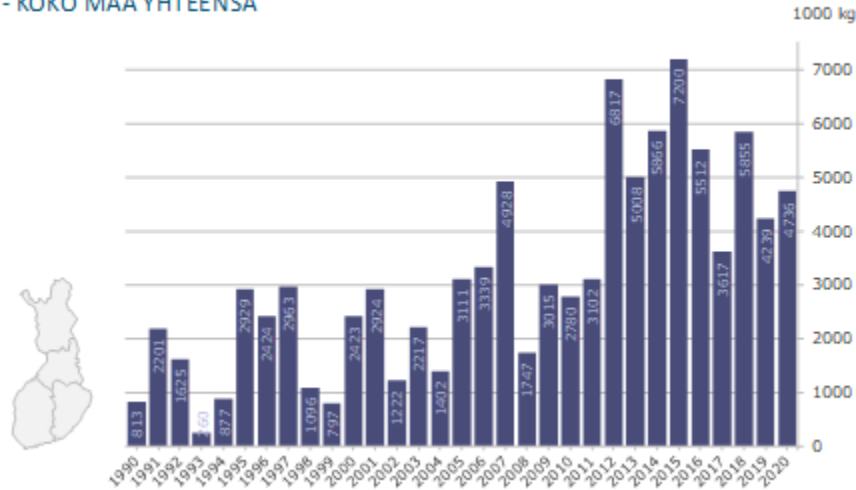

KANTAR KantarTNSAgri Oy

Mustikan kauppaantulomäärät

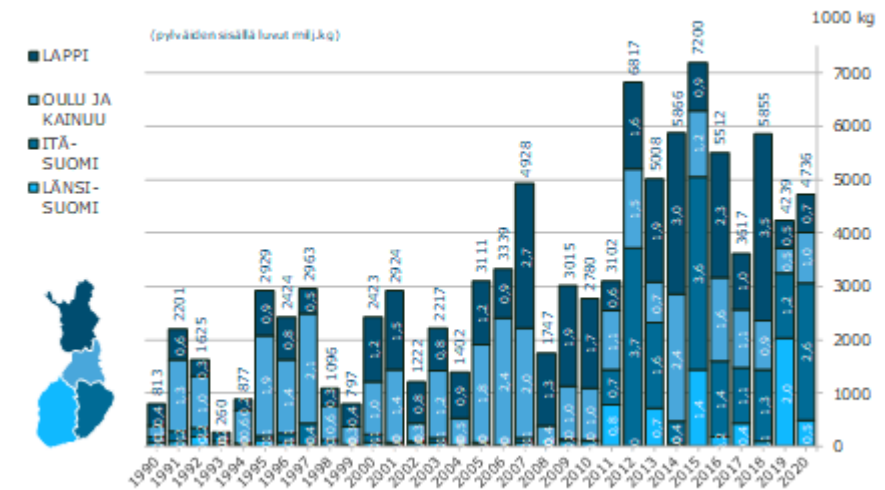

Mustikan kauppaantulomäärät
- KOKO MAA YHTEENSÄ

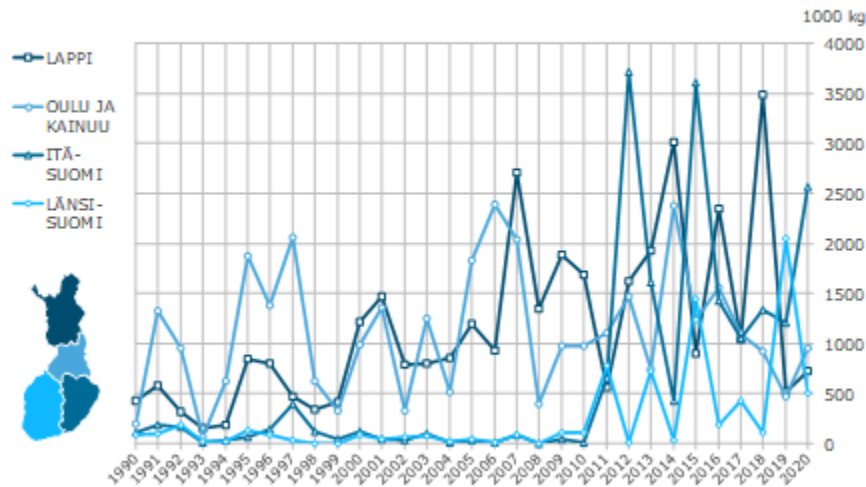
KANTAR KantarTNS Agri Oy

Mustikan kauppaantulomäärät

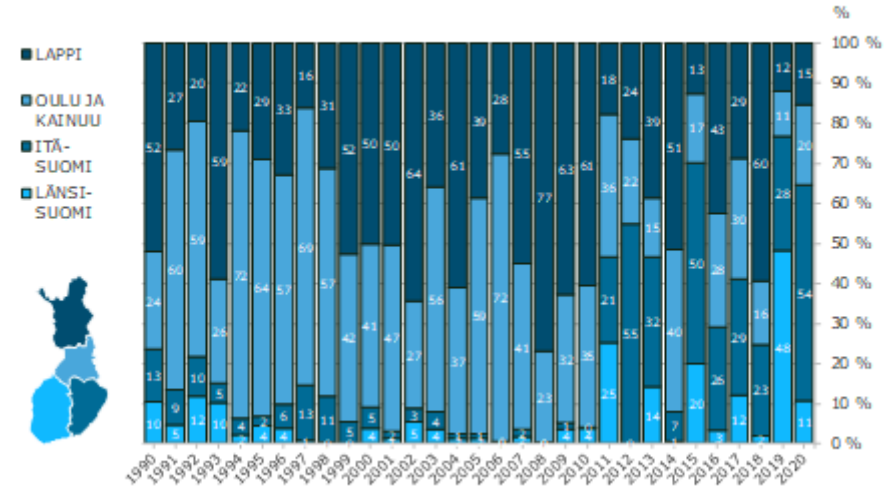
KANTAR KantarTNS Agri Oy

Mustikan kauppaantulomäärät

KANTAR KantarTNS Agri Oy

Mustikan kauppaantulomäärät

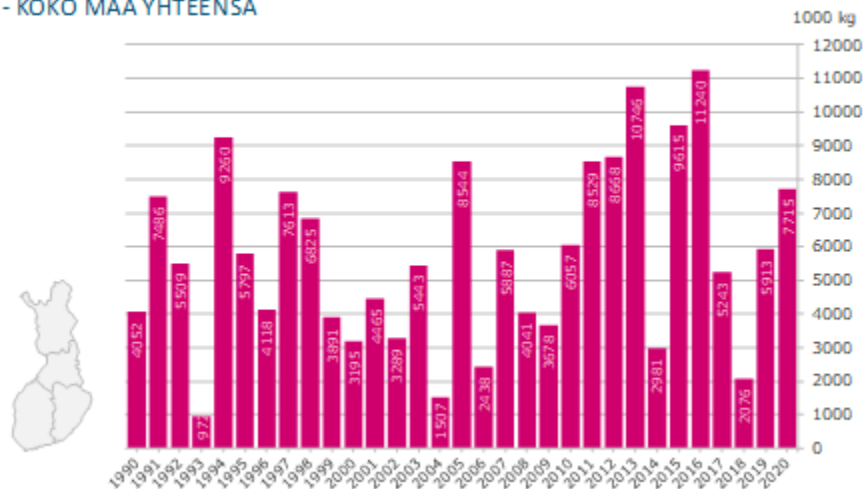

KANTAR KantarTNS Agri Oy

Puolukan kauppantulomäärät

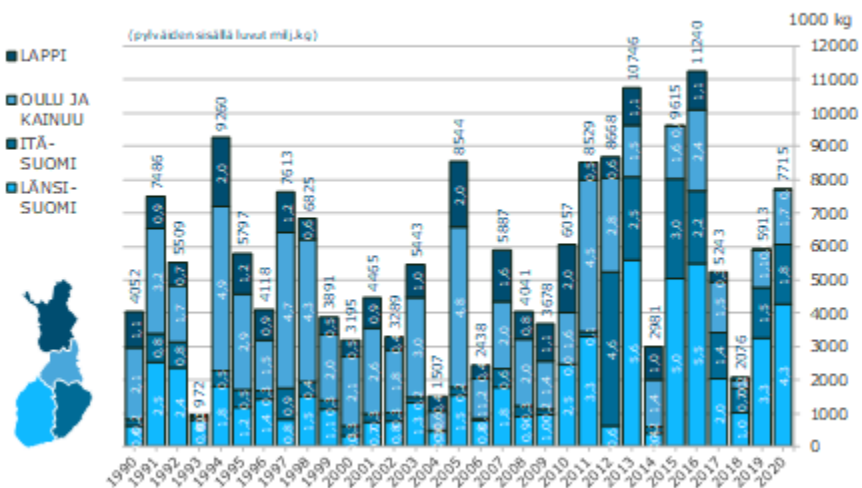

Puolukan kauppantulomäärät
- KOKO MAA YHTEENSÄ

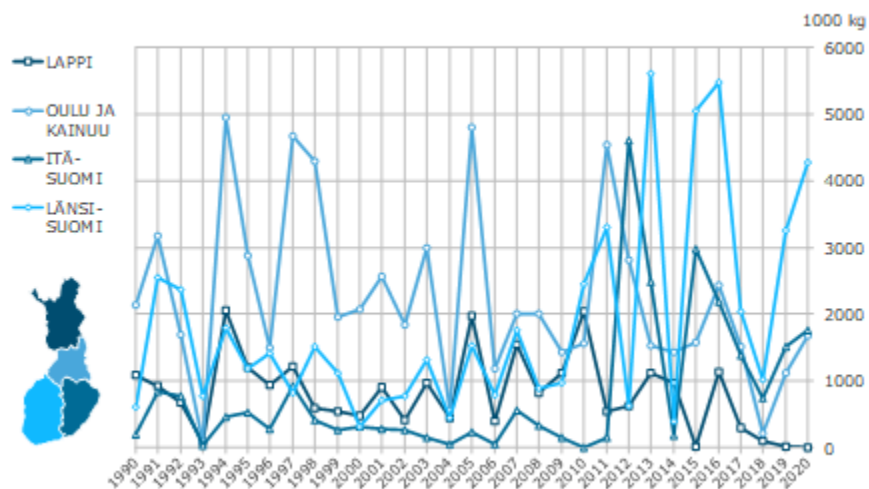
KANTAR KantarTNS Agri Oy

Puolukan kauppantulomäärät

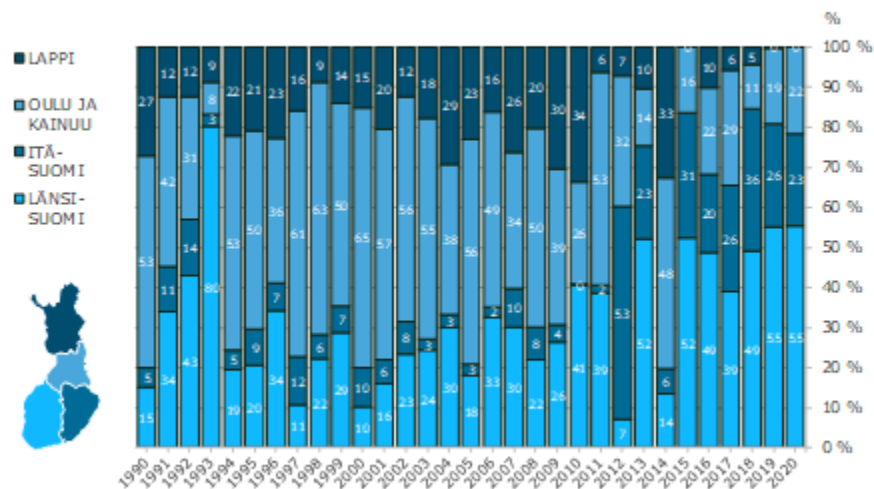
KANTAR KantarTNS Agri Oy

Puolukan kauppantulomäärät

KANTAR KantarTNS Agri Oy

Puolukan kauppantulomäärät

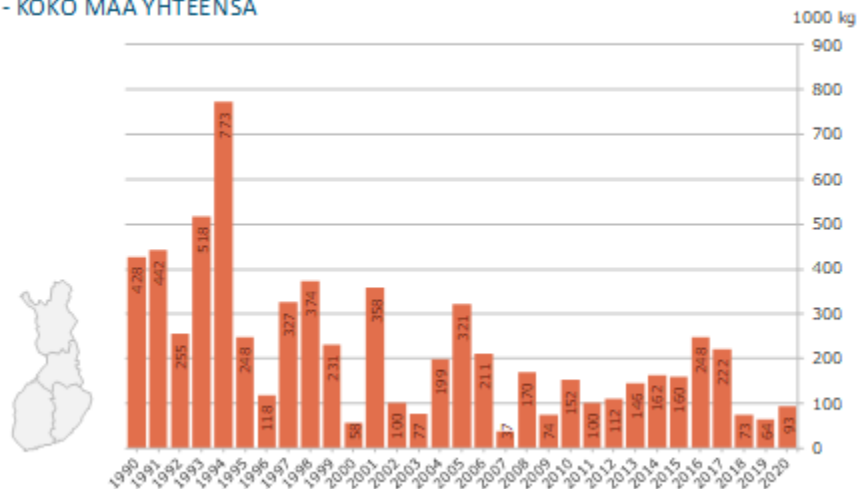

KANTAR KantarTNS Agri Oy

Lakan kauppaantulomäärät

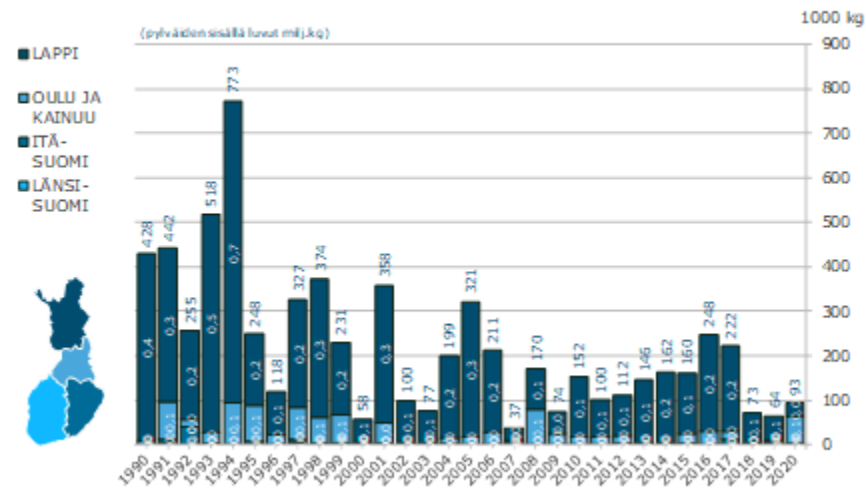

Lakan kauppaantulomäärät
- KOKO MAA YHTEENSÄ

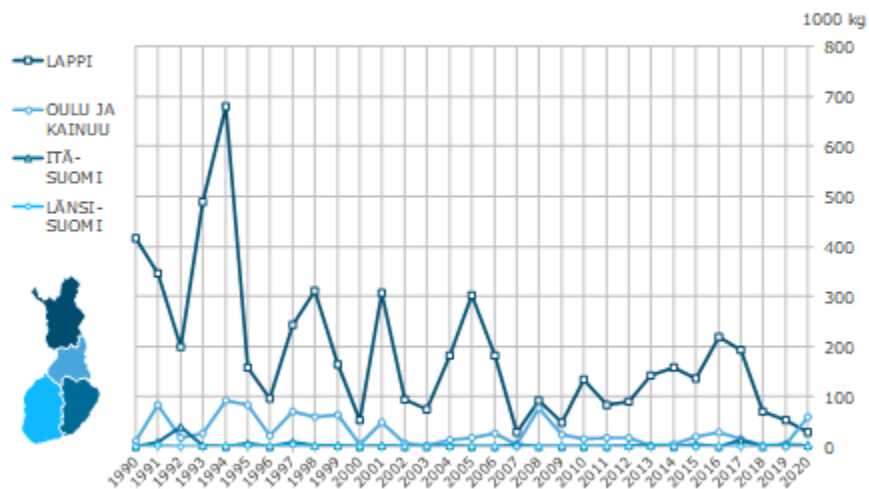
KANTAR KantarTNS Agri Oy

Lakan kauppaantulomäärät

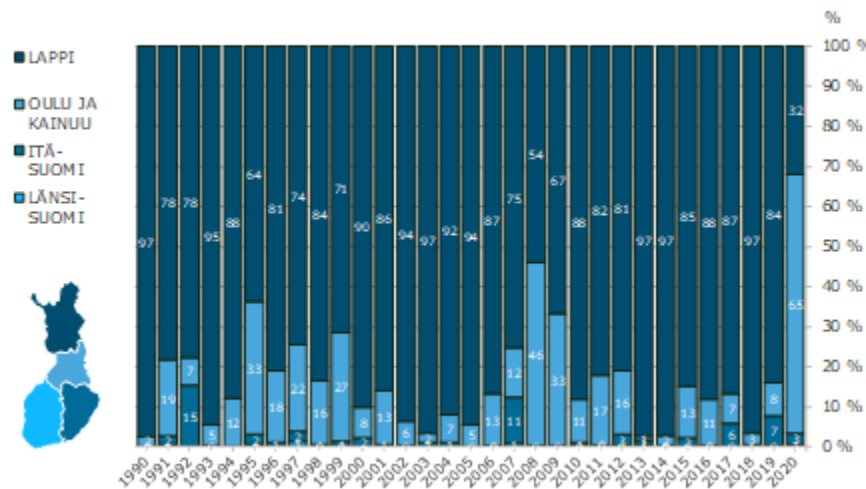
KANTAR KantarTNS Agri Oy

Lakan kauppaantulomäärät

KANTAR KantarTNS Agri Oy

Lakan kauppaantulomäärät

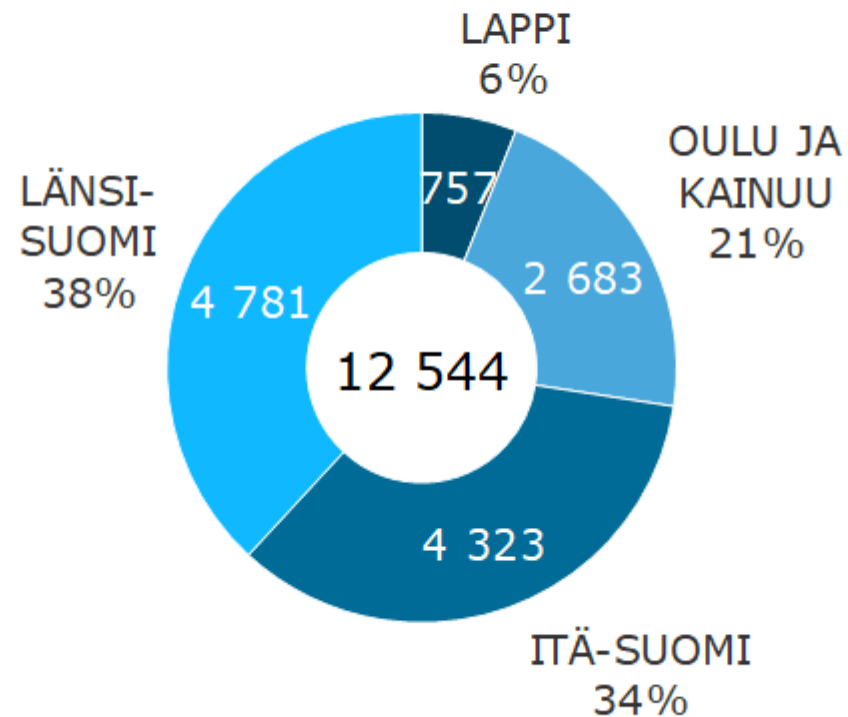

KANTAR KantarTNS Agri Oy

Luonnonmarjojen* kauppantulo alueittain 2020

Marjojen kauppantulomäärät 2020, 1000kg

*Luonnonmarjoista mustikka, puolukka ja lakka

---

4. Luonnonsienten kauppaantulomäärät

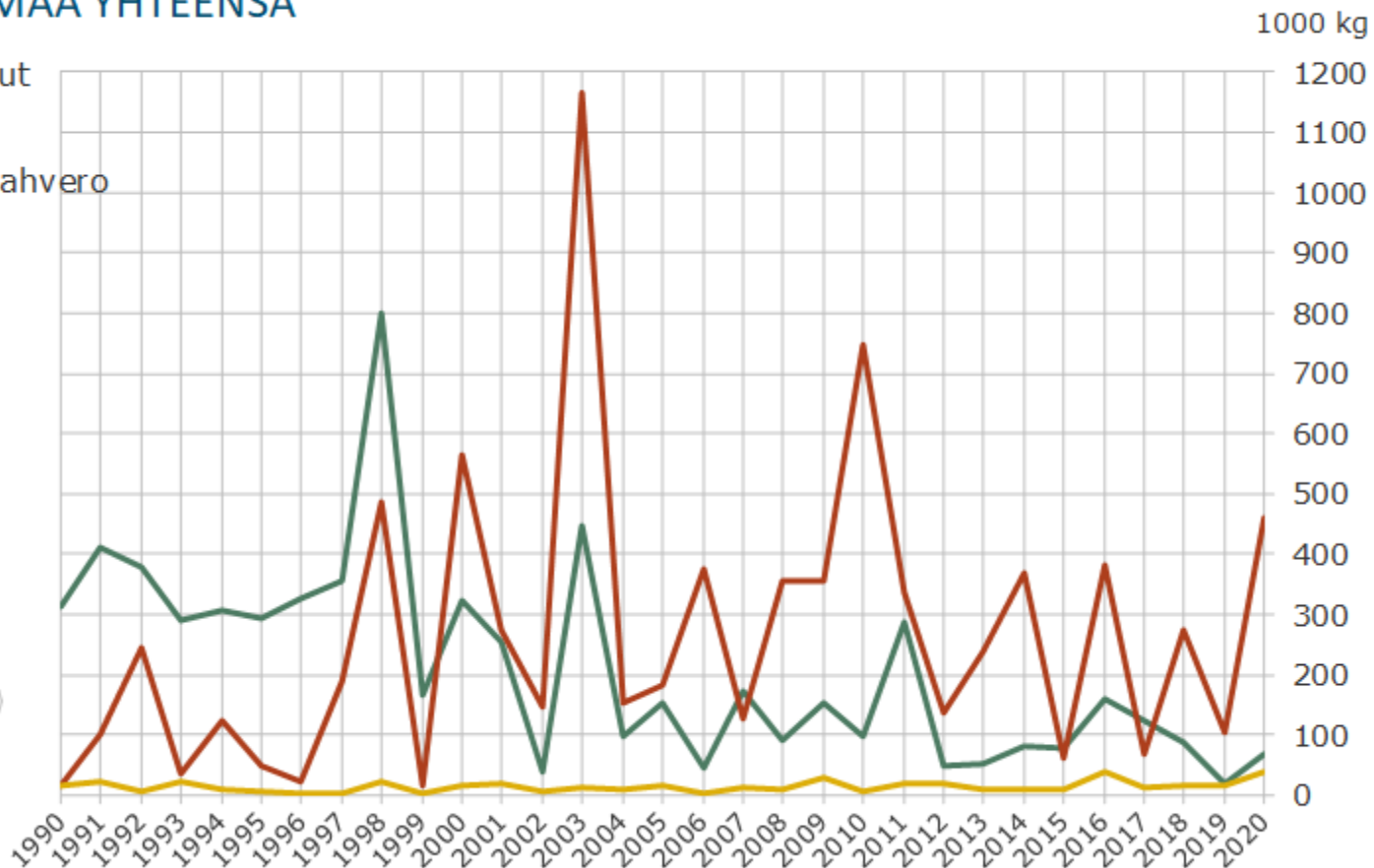
Luonnonsienten kauppantulomäärät

- KOKO MAA YHTEENSÄ

— Rouskut

— Tatit

— Keltavahvero

KANTAR Kantar TNS Agri Oy

Luonnonsientien kauppantulomäärät suuralueittain 2010-2020

Keltavahvero	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg
LÄNSI-SUOMI	3,7	7,8	0,1	2,6	2,5	4,5	6,6	1,0	0,6	0,2	2,0
ITÄ-SUOMI	0,9	11,1	17,1	7,8	7,7	5,0	31,9	10,9	15,0	16,2	36,7
OULU+KAINUU	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,7	0,2	0,3	0,2	0,7
LAPPI	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KOKO MAA	4,7	19,1	17,3	10,5	10,3	9,7	39,2	12,1	15,9	16,5	39,3

Tatit	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg
LÄNSI-SUOMI	60,0	0,0	5,0	10,0	67,4	0,0	10,0	0,0	0,0	28,1	0,0
ITÄ-SUOMI	595,3	312,5	130,7	221,3	251,4	61,5	361,1	66,0	267,7	21,2	451,7
OULU+KAINUU	92,0	24,5	0,0	6,8	34,7	0,1	11,5	0,6	7,2	53,9	8,8
LAPPI	0,3	0,0	0,0	0,0	15,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KOKO MAA	747,5	337,0	135,7	238,2	369,1	61,6	382,7	66,6	274,9	103,2	460,5

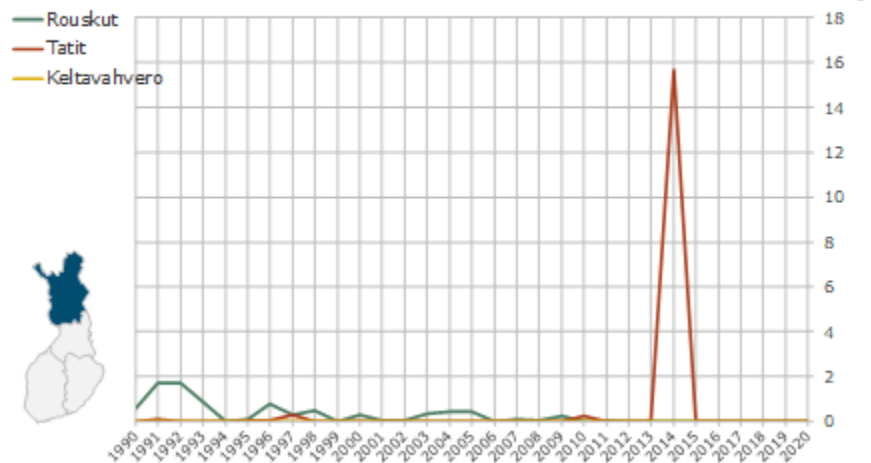
Rouskut	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg
LÄNSI-SUOMI	20,2	17,7	8,3	20,0	16,0	6,9	22,5	1,4	4,7	3,8	2,6
ITÄ-SUOMI	78,0	267,0	41,3	30,6	65,6	64,5	127,7	112,9	74,7	13,6	59,2
OULU+KAINUU	0,4	0,5	0,0	0,0	0,3	5,9	9,4	8,0	8,2	0,8	4,7
LAPPI	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KOKO MAA	98,6	285,3	49,6	50,5	81,9	77,2	159,6	122,2	87,6	18,3	66,5

Luonnonsientien kauppantulomäärät - suuralueittain

Luonnonsientien kauppantulomäärät

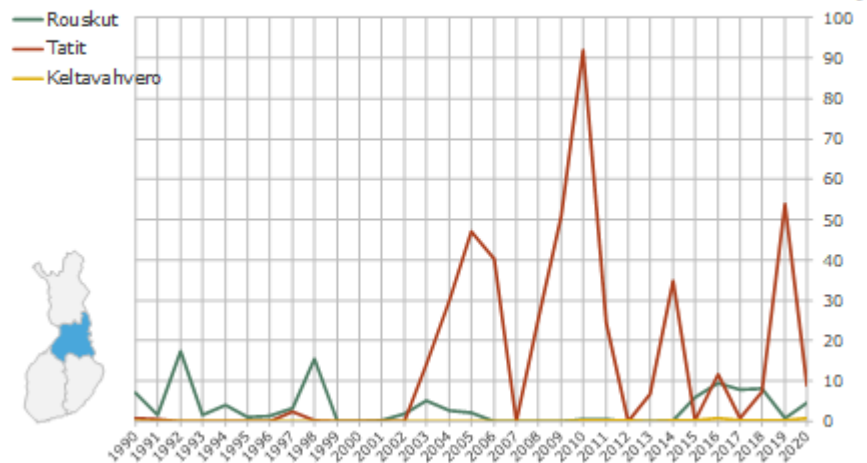
- LAPPI

KANTAR KantarTNS Agri Oy

Luonnonsientien kauppantulomäärät

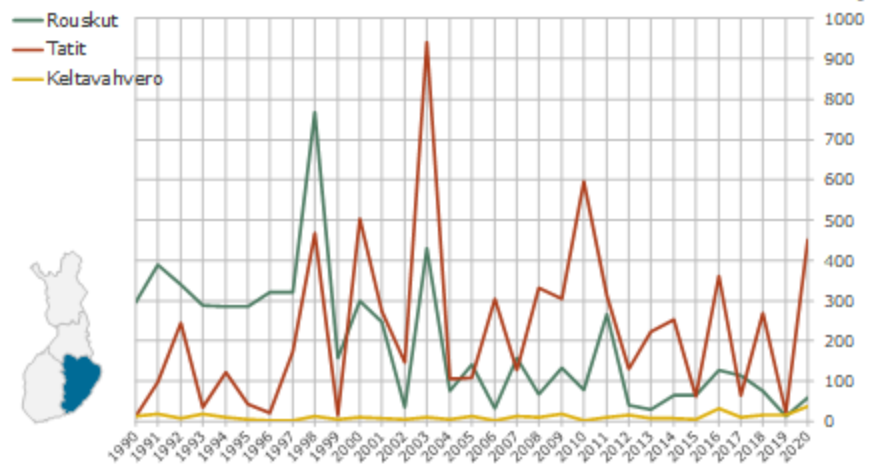
- OULU JA KAINUU

KANTAR KantarTNS Agri Oy

Luonnonsientien kauppantulomäärät

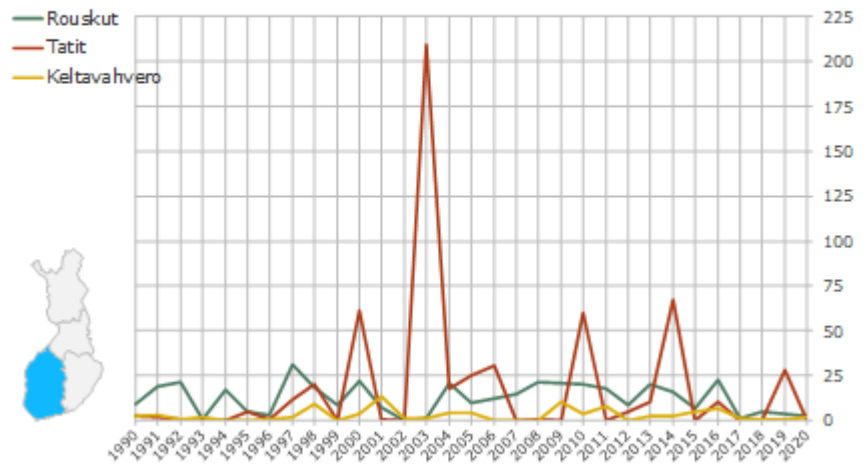
- ITÄ-SUOMI

KANTAR KantarTNS Agri Oy

Luonnonsientien kauppantulomäärät

- LÄNSI-SUOMI

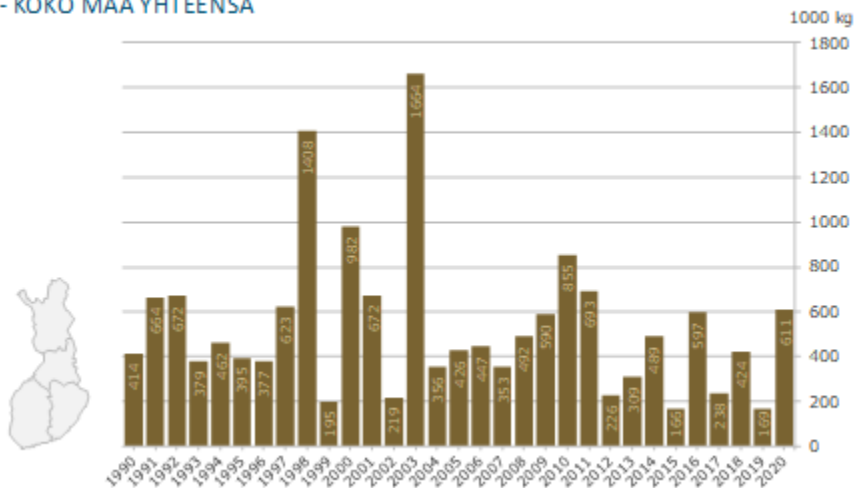

KANTAR KantarTNS Agri Oy

Luonnonsientien kauppantulomäärät - sienilajeittain

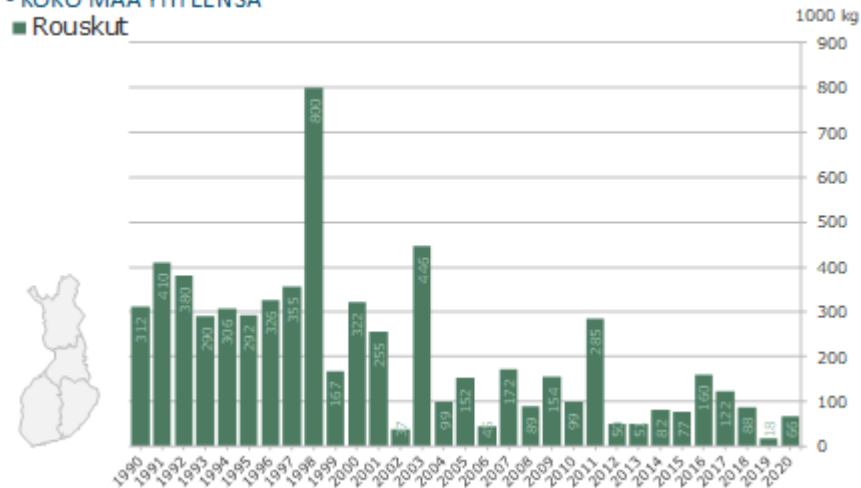

Luonnonsientien kauppantulomäärät
- KOKO MAA YHTEENSÄ

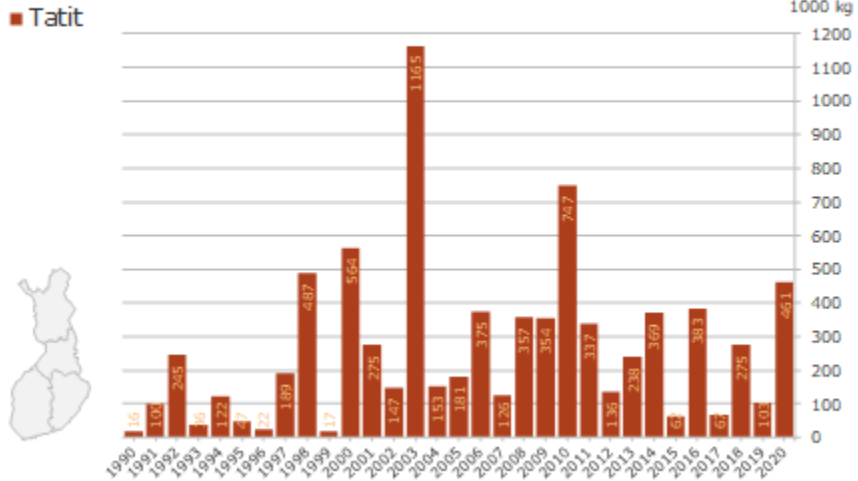
KANTAR KantarTNS Agri Oy

Luonnonsientien kauppantulomäärät
- KOKO MAA YHTEENSÄ

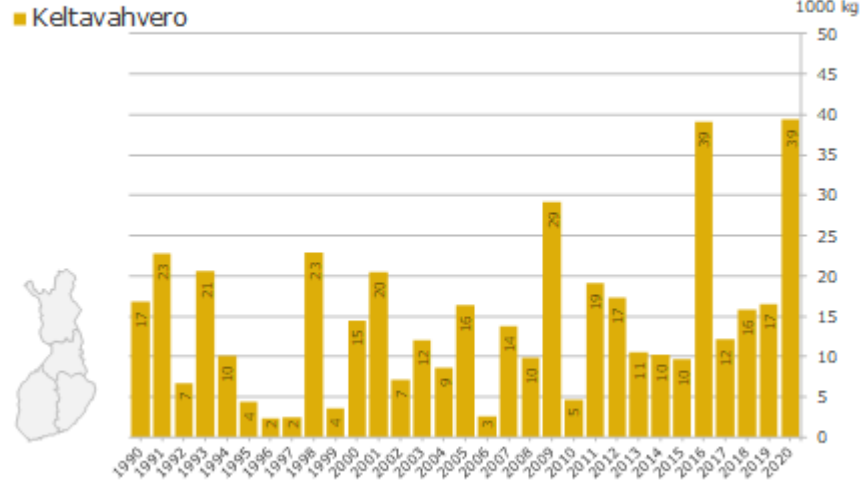
KANTAR KantarTNS Agri Oy

Luonnonsientien kauppantulomäärät
- KOKO MAA YHTEENSÄ

KANTAR KantarTNS Agri Oy

Luonnonsientien kauppantulomäärät
- KOKO MAA YHTEENSÄ

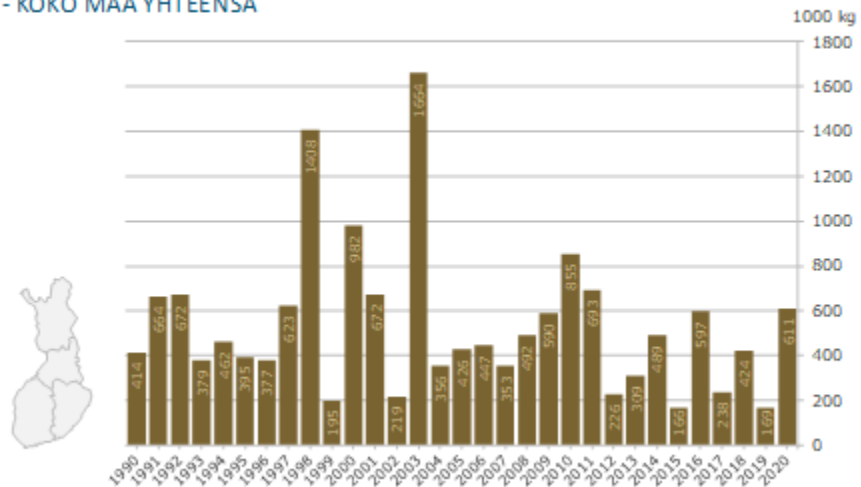
KANTAR KantarTNS Agri Oy

Luonnonsientien kauppantulomäärät

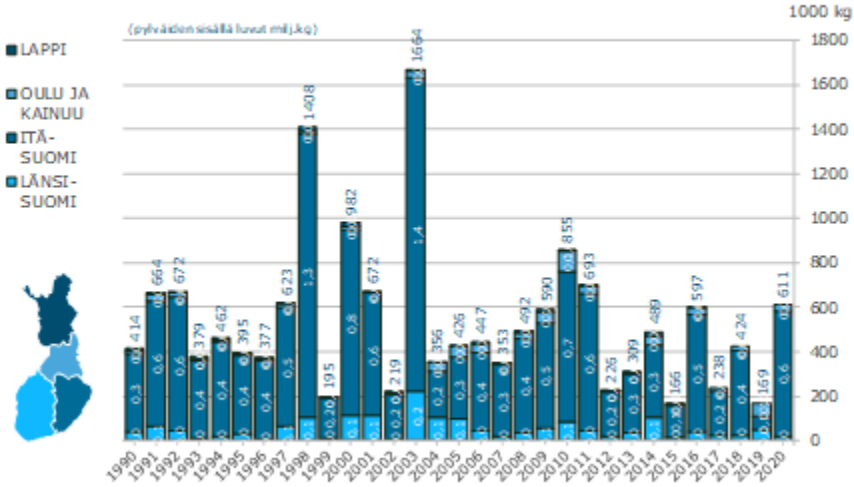
Luonnonsientien kauppantulomäärät

- KOKO MAA YHTEENSÄ

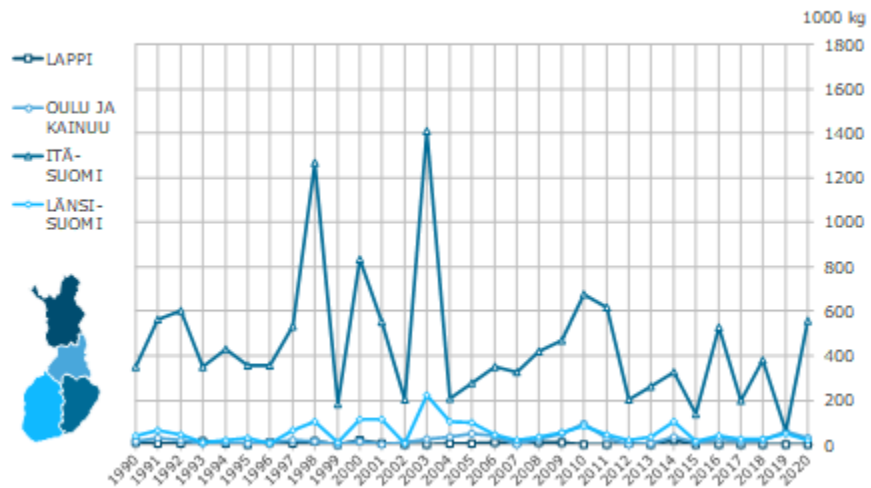
KANTAR KantarTNS Agri Oy

Luonnonsientien kauppantulomäärät

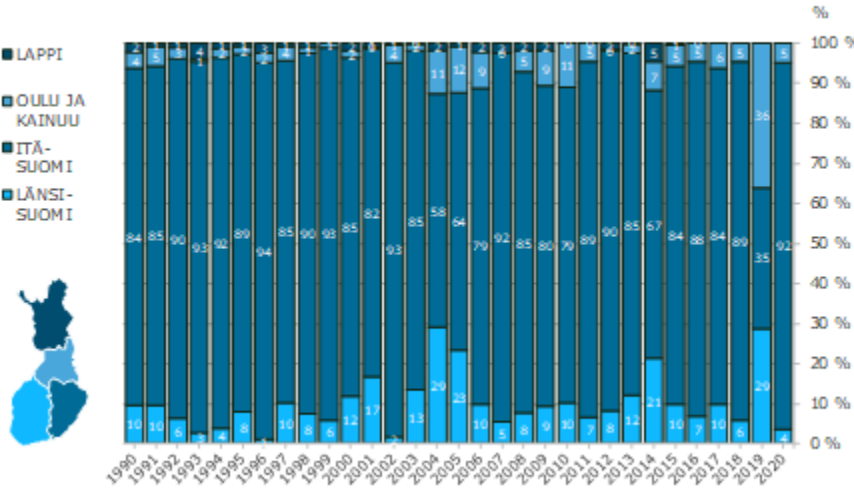
KANTAR KantarTNS Agri Oy

Luonnonsientien kauppantulomäärät

KANTAR KantarTNS Agri Oy

Luonnonsientien kauppantulomäärät

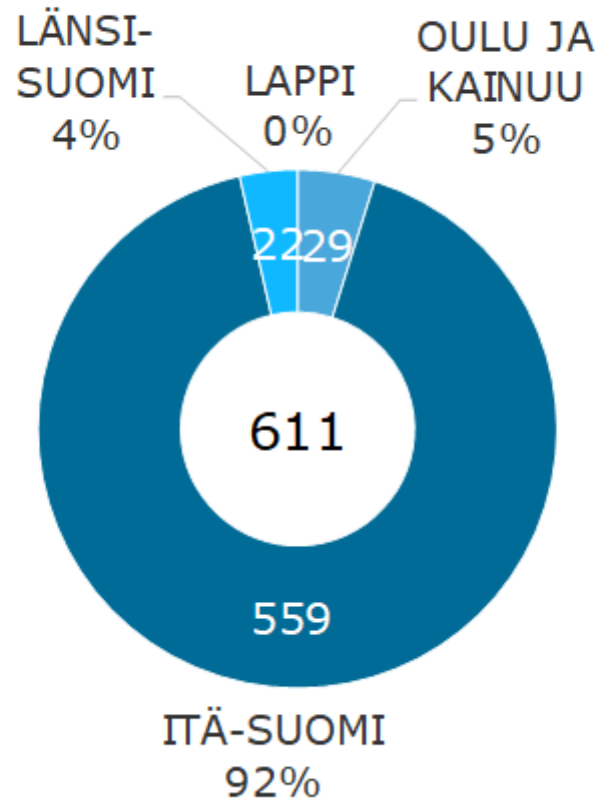

KANTAR KantarTNS Agri Oy

Luonnonsienten kauppantulo alueittain 2020

Sienten kauppantulomäärät 2020, 1000kg

---

5. Hinnat ja poimintatulo

Luonnonmarjojen hinnat 2010-2020 €/kg

Mustikka	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg
LÄNSI-SUOMI	1,88	2,51	3,13	1,50	3,06	1,31	1,40	2,05	2,19	2,06	2,12
ITÄ-SUOMI	4,06	2,45	1,79	1,51	2,14	1,35	1,19	1,81	1,89	1,94	2,03
OULU+KAINUU	1,46	2,28	1,68	1,46	1,67	1,36	1,11	1,75	1,86	1,89	2,06
LAPPI	1,65	2,49	1,88	1,48	1,67	1,28	1,19	1,80	1,85	2,16	2,03
KOKO MAA	1,60	2,41	1,79	1,49	1,71	1,33	1,17	1,82	1,87	2,02	2,05

Puolukka	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg
LÄNSI-SUOMI	1,30	1,50	1,59	1,12	1,17	1,10	0,91	0,91	1,56	1,33	1,05
ITÄ-SUOMI	3,12	1,81	1,31	1,21	1,49	1,07	0,89	0,86	1,49	1,37	1,14
OULU+KAINUU	1,23	1,54	1,29	1,22	0,88	1,00	0,81	0,87	1,69	1,34	1,07
LAPPI	1,44	1,54	1,41	1,18	0,87	1,03	0,84	0,92	1,72	1,73	1,28
KOKO MAA	1,33	1,53	1,33	1,16	0,95	1,07	0,88	0,88	1,56	1,35	1,07

Lakka	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg
LÄNSI-SUOMI	13,33	11,28	13,92	10,86	15,00	10,91	10,02	8,15	...	...	11,88
ITÄ-SUOMI	10,46	14,83	12,21	12,02	12,32	9,86	12,53	7,87	12,40	10,23	11,98
OULU+KAINUU	7,80	9,52	12,30	11,02	12,81	9,64	8,32	6,99	14,56	11,43	9,89
LAPPI	8,37	10,09	13,08	8,56	12,06	8,90	7,39	6,67	10,36	10,24	10,35
KOKO MAA	8,33	10,00	12,93	8,64	12,08	9,01	7,51	6,77	10,49	10,35	10,10

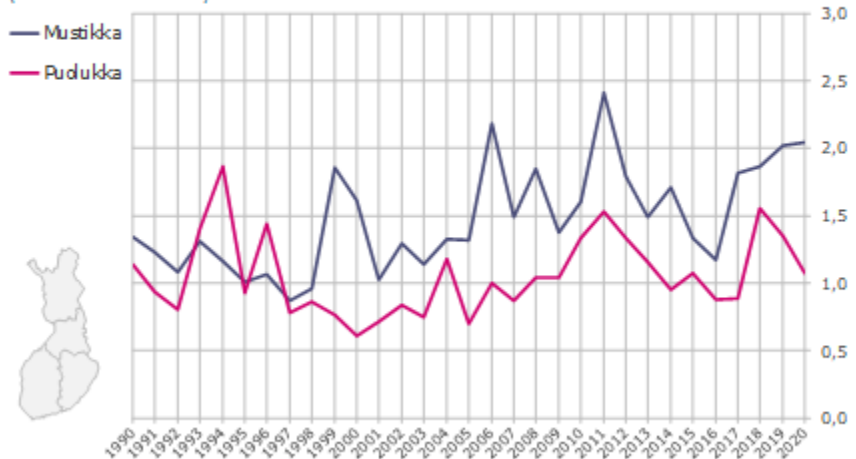
...) vähäinen määrä/tietoa ei julkisteta

Luonnonmarjojen hinnat

Luonnonmarjojen painotetut hinnat

nimellisinä hintoina
(1995 lähtien ilman alv.)

KANTAR KantarTNG Agri Oy

Luonnonmarjojen painotetut hinnat

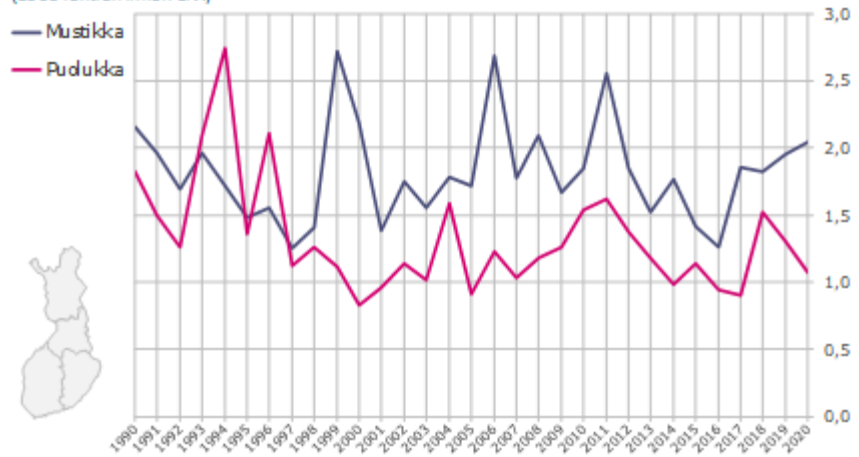
nimellisinä hintoina
(1995 lähtien ilman alv.)

KANTAR KantarTNG Agri Oy

Luonnonmarjojen painotetut hinnat

reaalihintoina (=vuoden 2020 hintoina tukkuhintaindeksi mukaan)
(1995 lähtien ilman alv.)

KANTAR KantarTNG Agri Oy

Luonnonmarjojen painotetut hinnat

reaalihintoina (=vuoden 2020 hintoina tukkuhintaindeksi mukaan)
(1995 lähtien ilman alv.)

KANTAR KantarTNG Agri Oy

Luonnonsientien hinnat 2010-2020 €/kg

Keltavahvero	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg
LÄNSI-SUOMI	6,19	7,94	10,00	8,13	7,61	7,58	4,39	6,22	8,11	...	6,49
ITÄ-SUOMI	8,31	5,24	5,29	5,49	5,95	6,16	4,36	5,39	5,50	6,15	5,47
OULU+KAINUU	9,00	10,00	8,00	10,00	9,00	6,74	6,00	7,00	9,05	...	...
LAPPI											
KOKO MAA	6,70	6,39	5,34	6,17	6,38	6,83	4,39	5,49	5,66	6,20	5,54

Tatit	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg
LÄNSI-SUOMI	3,60		3,00	2,80	2,50		2,50	...	...	...	
ITÄ-SUOMI	3,42	3,63	3,00	2,77	2,52	2,89	2,51	2,60	2,99	2,56	2,61
OULU+KAINUU	3,30	2,67		2,77	2,52	3,00	2,57	3,52	2,12	2,40	...
LAPPI	3,00				3,98						
KOKO MAA	3,42	3,56	3,00	2,77	2,58	2,89	2,51	2,61	2,97	2,46	2,60

Rouskut	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg
LÄNSI-SUOMI	3,08	2,39	3,04	2,08	2,26	2,43	1,86	2,11	3,24	3,38	...
ITÄ-SUOMI	1,08	1,82	1,26	1,59	1,45	1,86	1,95	1,76	1,80	2,70	2,20
OULU+KAINUU	2,50	2,53		3,85	2,50	2,78	2,29	2,39	1,76	...	...
LAPPI		2,32									
KOKO MAA	1,49	1,85	1,55	1,79	1,61	1,98	1,96	1,81	1,87	2,84	2,31

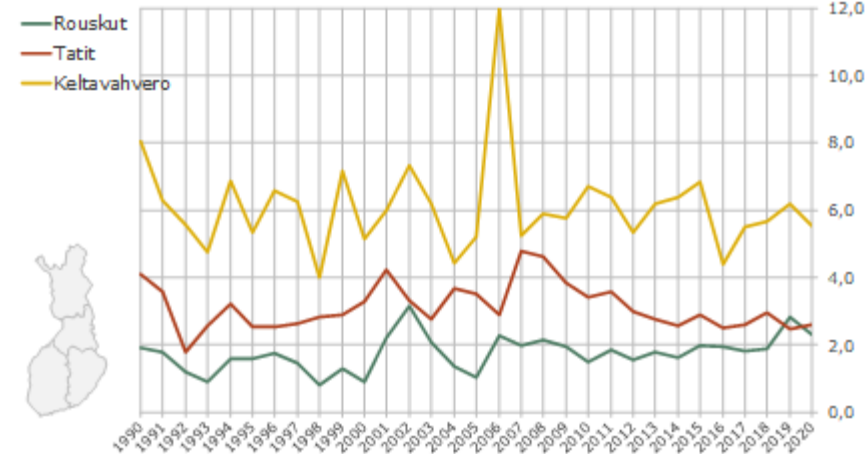
...) vähäinen määrä/tietoa ei julkisteta

Luonnonsientien hinnat

Luonnonsientien painotetut hinnat

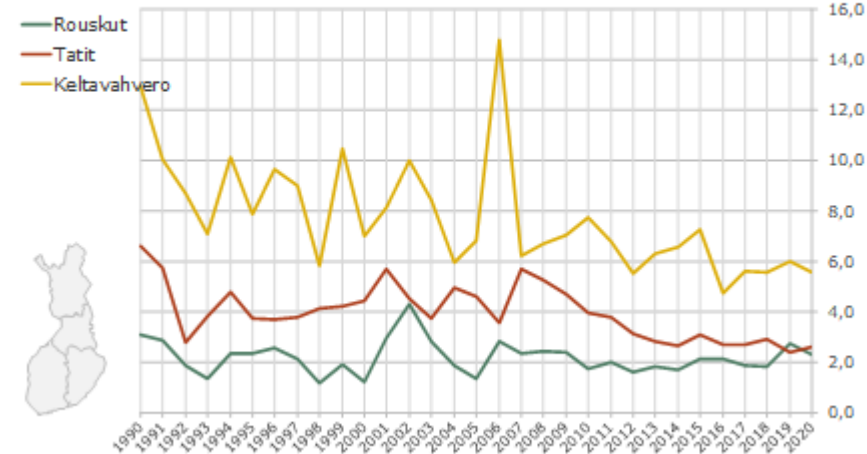
nimellisinä hintoina
(1995 lähtien ilman alv.)

KANTAR KantarTNS AgriOy

Luonnonsientien painotetut hinnat

reaalihintoina (=vuoden 2020 hintoina tukkuhintaindeksin mukaan)
(1995 lähtien ilman alv.)

KANTAR KantarTNS AgriOy

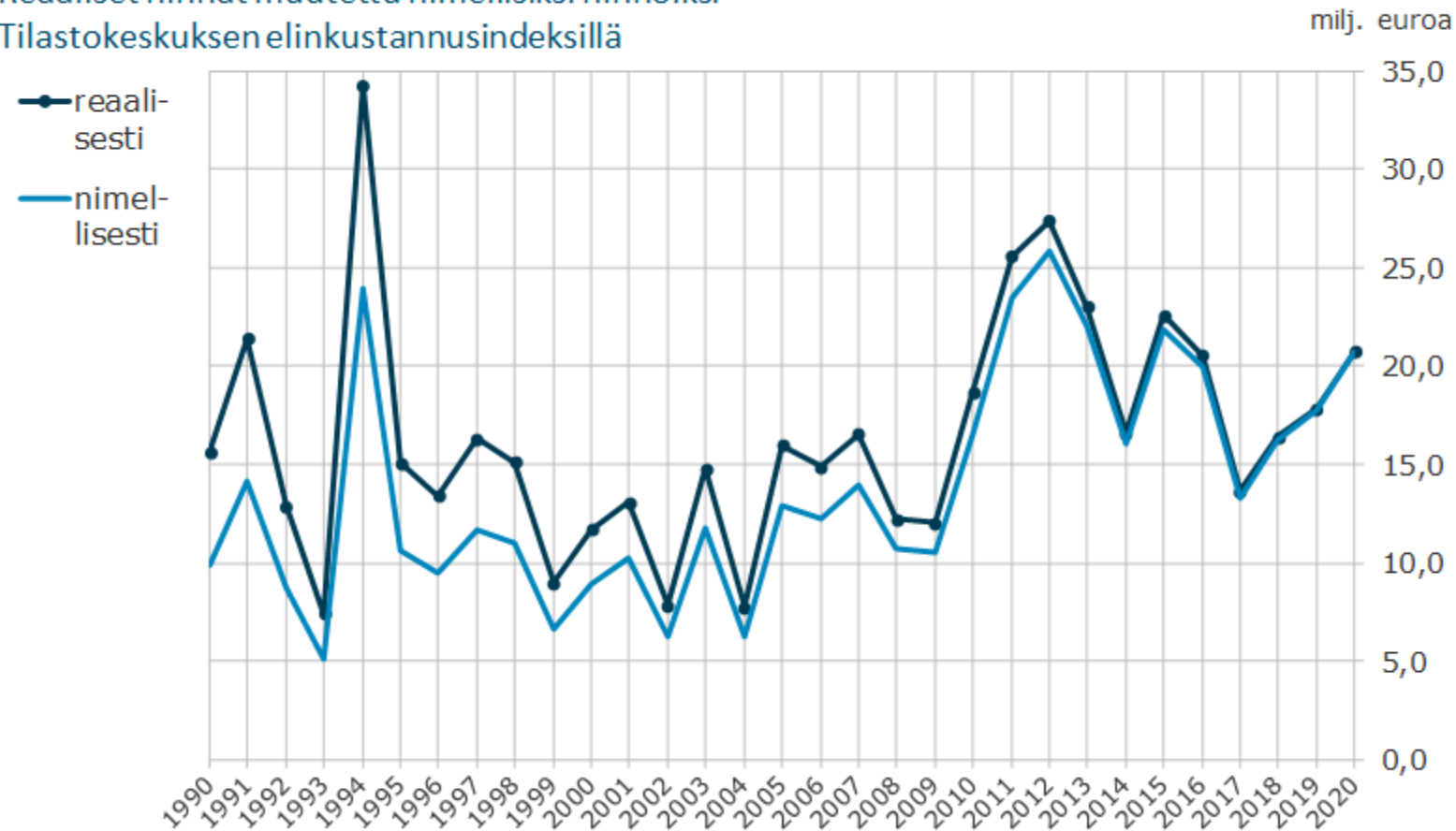
Poimintatulon kehitys

Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulo

Reaaliset hinnat muutettu nimelliseksi hinnoiksi

Tilastokeskuksen elinkustannusindeksillä

KANTAR Kantar TNS Agri Oy

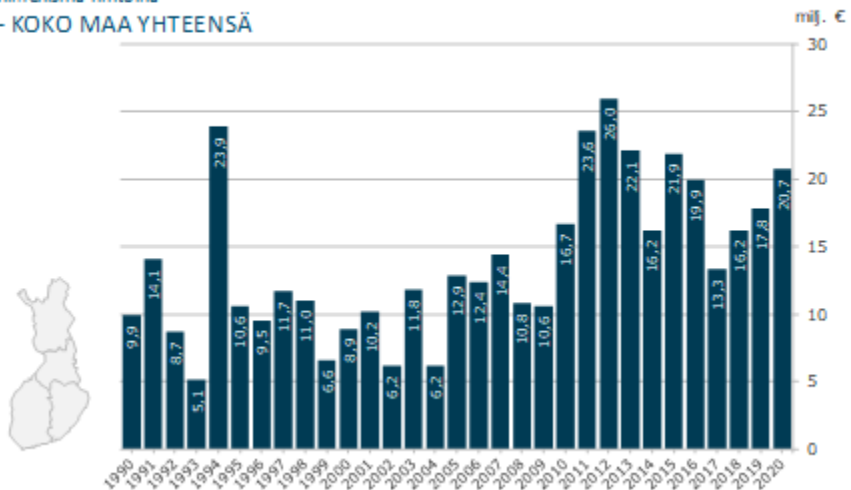
Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulo

Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulot

nimellisinä hintoina

- KOKO MAA YHTEENSÄ

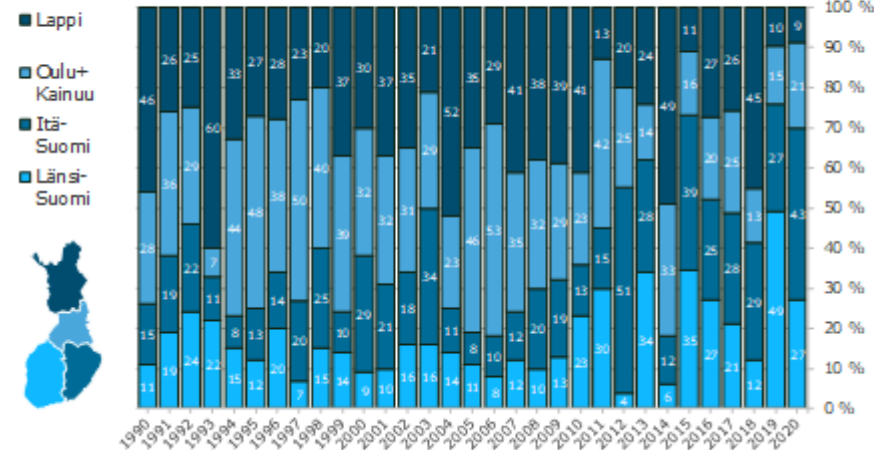

KANTAR KantarTNS Agri Oy

Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulot

nimellisinä hintoina

%-osuudet alueittain

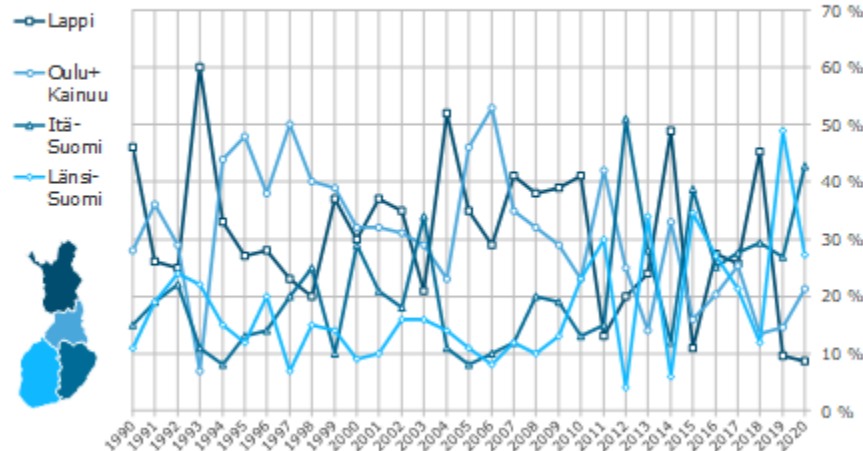

KANTAR KantarTNS Agri Oy

Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulot

nimellisinä hintoina

%-osuudet alueittain

KANTAR KantarTNS Agri Oy

Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulo

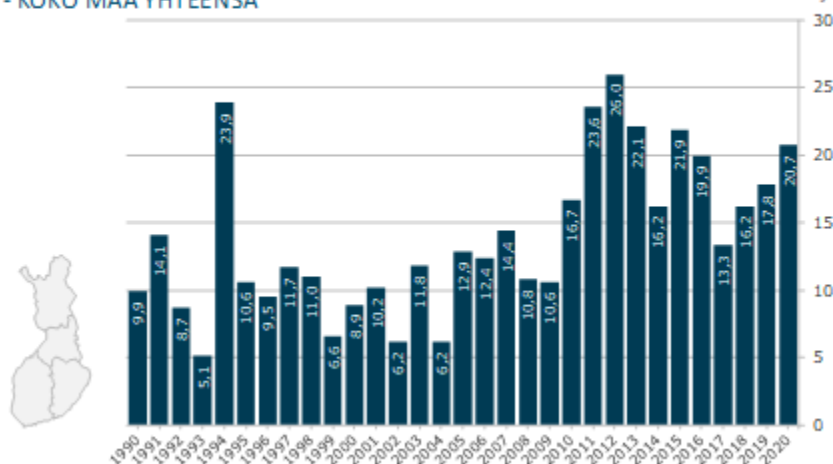
Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulot

nimellisinä hintoina

- KOKO MAA YHTEENSÄ

milj. €

KANTAR KantarTNS Agri Oy

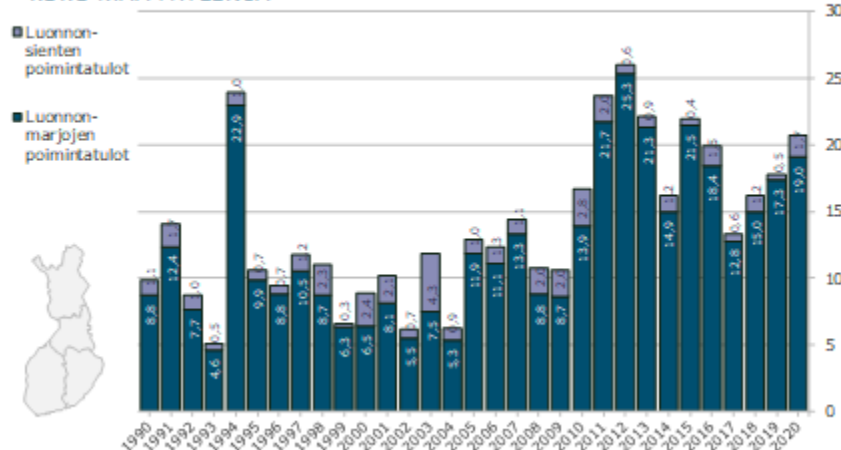
Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulot

nimellisinä hintoina

- KOKO MAA YHTEENSÄ

milj. €

KANTAR KantarTNS Agri Oy

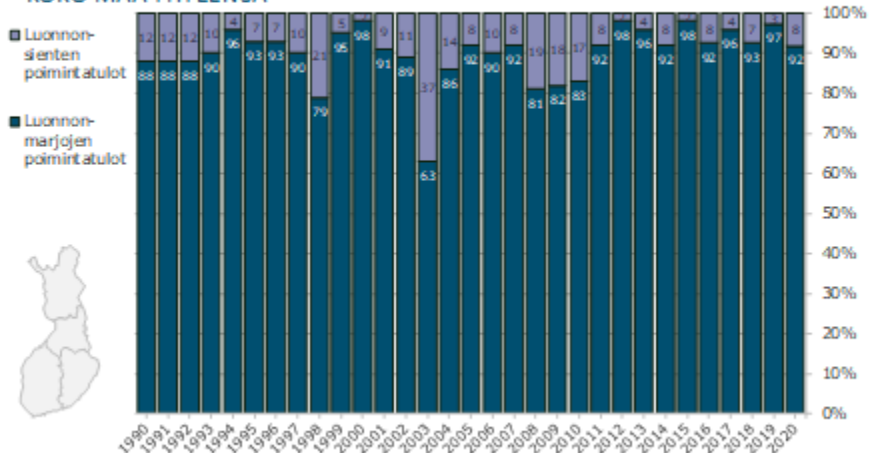
Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulot

nimellisinä hintoina

- KOKO MAA YHTEENSÄ

%

KANTAR KantarTNS Agri Oy

---

6. Luomuluonnonmarjat ja -sienet

Luomuluonnonmarjojen kauppantulo 2010-2020

LUOMUluonnonmarjat	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
MUSTIKKA											
- kauppantulo, kg	1 035 762	667 452	870 386	856 337	3 044 394	1 301 037	3 272 395	824 968	3 381 424	490 890	1 017 760
- kilohinta, euroa/kg	1,62	2,19	1,68	1,40	1,67	1,26	1,12	1,81	1,85	2,13	2,05
- poimintatulo, euroa	1 681 825	1 464 500	1 459 895	1 198 872	5 081 842	1 644 385	3 679 481	1 493 107	6 272 342	1 043 700	2 082 900
PUOLUKKA											
- kauppantulo, kg	1 232 191	2 092 473	501 062	757 153	759 342	664 867	1 470 521	292 416	96 780	478 220	...
- kilohinta, euroa/kg	1,28	1,53	1,30	1,06	0,83	1,00	0,84	0,92	1,79	1,31	...
- poimintatulo, euroa	1 571 239	3 192 388	651 136	799 056	631 756	665 090	1 230 385	269 526	173 530	626 000	...
LAKKA											
- kauppantulo, kg	1 340	129	14 350	4 619	89 876	106 314	94 492	129 889	42 098	...	...
- kilohinta, euroa/kg	8,87	10,00	12,05	8,50	11,76	8,81	7,14	6,11	10,19	...	...
- poimintatulo, euroa	11 888	1 290	172 900	39 262	1 056 634	937 060	675 117	793 316	429 176	...	...
VARIKSENMARJA											
- kauppantulo, kg	...	...	...	...	-	-	...	-	-	-	-
- kilohinta, euroa/kg	...	...	...	...	-	-	...	-	-	-	-
- poimintatulo, euroa	...	...	...	...	-	-	...	-	-	-	-
KARPALO											
- kauppantulo, kg	...	-	...	-	-	-	-	-	-	-	...
- kilohinta, euroa/kg	...	-	...	-	-	-	-	-	-	-	...
- poimintatulo, euroa	...	-	...	-	-	-	-	-	-	-	...

...) vähäinen määrä/tietoa ei julkisteta

---

7. Kotimaisten ja ulkomaisten poimijoiden poimintaosuus

Ulkomaiset marjanpoimijat

- Vuodesta 2011 lähtien on Marsi-tiedustelussa kysytty kotimaisten ja ulkomaisten poimijoiden poimintaosuutta sekä kokonaismarjamäärästä että –sienimäärästä. Marjayritykset ovat kutsuneet ulkomaisia poimijoita jo vuosien ajan satokauden aikaiseen marjanpoimintaan. Poimijoiden lukumäärä on usein ollut useita tuhansia. Suurin osa poimijoista on thaimaalaisia, mutta osa tulee myös Itä-Euroopasta, Baltian maista, Venäjältä ja Ukrainasta. Viisumilla he saavat työskennellä maassa enintään kolme kuukautta. EU-maista tulevat voivat ilman viisumia oleskella maassa enintään kolme kuukautta. Viisumitta tulevia omatoimimatkailijoita on jonkun verran myös luonnonmarjojen poimijoina.
- Ulkomaisten poimijoiden avulla marjojen talteenotto paranee ja myyntimäärät ovat suurentuneet merkittävästi. Kotimaisin voimin luonnonmarjojen myyntipoiminta jäisi olemattomaksi. Poimijat ikääntyvät ja nuoria on vaikea saada mukaan. Hyvä sato innostaa uusia poimijoita keräämään marjoja myyntiin. Useat poimijat poimivat marjoja ansiotyönsä ohella omiin tarpeisiinsa, sukulaisille ja tuttaville. Nykyään poimitaan suuria määriä marjoja myös Facebook- ja Tori.fi -tilaajille. Luonnonsienet poimitaan lähes yksinomaan kotimaisin poimijavoimin.
- Ensimmäisten vuosien aikana ulkomaisia poimijoita oli vain Lapissa ja Oulun-Kainuun alueella. Nykyään he liikkuvat aina Etelä-Suomea myöten: vuosittaiset satomäärät ratkaisevat poiminta-alueet. Ulkomaiset poimijat on helppo osoittaa ryhminä alueille, joissa on hyvä sato ja riittävästi poimittavaa. Lapissa ja Oulun-Kainuun alueella on eniten luomualueita, noin 3,4 milj. ha, joten sieltä poimituilla marjoilla on myös lisäarvoa yrityksille.
- Marja- ja sieniyritykset ilmoittivat poimijoiden poimintaosuudet koko marjamäärästä sekä –sienimäärästä. Marjoille poimijatieto ilmoitettiin 90 % määrästä ja sienille 95 %:lle. Vastanneiden yritysten mukaan ulkomaalaiset poimijat keräsivät luonnonmarjamäärästä viime vuonna 83 %, mutta sienistä vain 2 % (v. 2019 vastaavat lukemat 92 % ja 5 %).
- Ulkomaisiksi poimijoiksi lasketaan satokauden ajaksi Suomeen tulleet poimijat, mutta ei Suomessa vakituisesti asuvia ulkomaalaisia.

Kotimaisten ja ulkomaisten poimijoiden poimimat osuudet

Kotimaisten ja ulkomaisten poimijoiden poimimat osuudet koko myyntimäärästä vuonna 2020, %

Tuote	Lappi	Oulu+ Kainuu	Itä-Suomi	Länsi-Suomi	Koko maa
2020	%	%	%	%	%
LUONNONMARJAT					
Kotimaiset poimijat	7	19	21	16	17
Ulkomaiset poimijat	93	81	79	84	83
Kokonaismäärä, 1000 kg (kaikki)	768	2 700	4 341	4 788	12 597
Poimijan kansalaisuus ilmoitettu, %-kokonaiskiloista					90
LUONNONSIENET					
Kotimaiset poimijat	0	100	98	99	98
Ulkomaiset poimijat	0	0	2	1	2
Kokonaismäärä, kg (kaikki)	0	29 412	559 309	21 900	610 621
Poimijan kansalaisuus ilmoitettu, %-kokonaiskiloista					95

Kotimaisten ja ulkomaisten poimijoiden poimimat osuudet koko myyntimäärästä 2014-2020, %

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	%	%	%	%	%	%	%
LUONNONMARJAT							
Kotimaiset poimijat	21	14	19	25	7	8	17
Ulkomaiset poimijat	79	86	81	75	93	92	83
Kokonaismäärä, 1000 kg (kaikki)	9 090	17 004	17 198	9 132	8 032	10 241	12 597
Poimijan kansalaisuus ilmoitettu, %-kokonaiskiloista	99	99	96	100	98	93	90
LUONNONSIENET							
Kotimaiset poimijat	96	78	81	80	89	95	98
Ulkomaiset poimijat	4	22	19	20	11	5	2
Kokonaismäärä, kg (kaikki)	0	166 013	596 892	238 380	423 640	169 120	610 620
Poimijan kansalaisuus ilmoitettu, %-kokonaiskiloista	94	46	98	83	94	96	95
osuus kiloista, jonka osalta ilmoitettu poimijarakenne	8 999	16 831	16 438	9 127	8 310	9 636	11 867

---

8. Luonnonmarjojen tuonti ja vienti

Luonnonmarjojen tuonti ja vienti 2019-2020

Tuote	Tuonti	Tuonti	Vienti	Vienti
2020	1000 kg	1 000 €	1000 kg	1 000 €
Tuoremustikka	1 147,2	10 498,4	16,6	185,9
Jäädyltetty mustikka (ilman sokeria)	1 770,1	5 378,7	903,3	2 969,5
Tuorepuolukka	27,5	145,7	412,0	778,3

Tuote	Tuonti	Tuonti	Vienti	Vienti
2019	1000 kg	1 000 €	1000 kg	1 000 €
Tuoremustikka	1 060,0	8 589,8	1,1	12,7
Jäädyltetty mustikka (ilman sokeria)	1 313,6	4 335,7	1 823,3	5 951,7
Tuorepuolukka	117,8	424,2	58,9	131,7

Lähde: Tullihallitus, ulkomaankauppatilasto

Luonnonmarjojen (tuoreet) tuonti ja vienti 2013-2020

Tunnus	Vuosi	Tuonti kg	Tuonti 1 000 €	Vienti kg	Vienti 1 000 €
8104010	Puolukka				
	2013	378 194	639,6	760 900	1 187,4
	2014	70 569	242,1	701 841	898,0
	2015	669	2,5	1 638 403	2 485,8
	2016	15 085	43,3	1 411 716	1 917,7
	2017	68 306	100,0	62 910	100,6
	2018	84 486	360,9	-	-
	2019	117 794	424,2	58 853	132
	2020	27 462	145,7	412 016	778
8104030	Mustikat (tuore)				
	2013	1 048 893	2 694,4	758 204	1 409,0
	2014	257 030	1 552,4	1 040 969	2 219,3
	2015	101 163	674,0	445 219	767,3
	2016	193 393	1 101,0	1 274 055	1 990,8
	2017	273 357	1 506,5	192 732	411,4
	2018	806 173	4 798,4	198	1,5
	2019	1 059 951	8 589,8	1 132	12,7
	2020	1 147 159	10 498,4	16 576	185,9
8104090	Muut Vaccinium-suvun hedelmät				
	2013	8 041	24,8	540	3,0
	2014	5 960	30,2	10	0,1
	2015	10 818	41,9	5	0,1
	2016	20 912	66,8	10 415	245,5
	2017	42 041	134,9	12	5,5
	2018	6 338	68,8	12	0,2
	2019	10 908	73,4	8	0,1
	2020	7 178	61,2	29	0,5

Luonnonsienten tuonti ja vienti 2013-2020 (tuoreet ja jäädytetyt)

Tunnus	Vuosi	Tuonti kg	Tuonti 1 000 €	Vienti kg	Vienti 1 000 €
07095100	Herkkusienet				
	2013	1 293 937	3 350,2	194	2,1
	2014	1 438 707	3 875,3	240	2,9
	2015	1 518 709	4 121,1	350	6,1
	2016	1 459 608	4 192,9	-	-
	2017	1 397 962	3 917,4	-	-
	2018	1 520 423	4 157,7	-	-
	2019	1 467 866	4 157,6	-	-
	2020	1 500 581	4 460,0	-	-
07095910	Kantareellit				
	2013	71 075	415,5	-	-
	2014	47 852	322,9	2	0,0
	2015	87 454	576,4	40	0,4
	2016	40 440	288,0	-	-
	2017	47 266	236,6	523	5,8
	2018	120 113	559,1	10 749	123,2
	2019	87 762	506,7	4	0,0
	2020	72 389	457,2	19	0,4

Tunnus	Vuosi	Tuonti kg	Tuonti 1 000 €	Vienti kg	Vienti 1 000 €
07095930	Tatit				
	2013	1 830	11,3	50 860	386,4
	2014	1 040	5,0	31 364	208,9
	2015	40	0,3	2	0,0
	2016	38 173	226,8	-	-
	2017	19 985	128,8	-	-
	2018	15 692	99,5	-	-
	2019	11 236	66,1	70 981	450,5
	2020	20 790	140,7	-	-
07095990	Muut sienet (ilman multasieniä)				
	2013	253 233	695,7	6 280	75,6
	2014	215 242	569,9	65 855	670,9
	2015	186 322	497,9	81 381	840,9
	2016	227 248	606,0	90 305	939,3
	2017	242 068	684,5	93 670	995,3
	2018	264 693	805,3	87 870	988,9
	2019	237 480	805,9	66 981	749,4
	2020	164 313	595,6	43 763	465,5

---

9. Varastointituki

Varastointituki

- Luonnonmarjoille ja –sienille on maksettu varastointitukea vuodesta 1997 lähtien. Tuen tarkoituksena on edistää kotimaisten marjojen ja sienten talteenottoa ja hyödyntämistä.
- Vuodesta 1997 lähtien tukea on maksettu ainoastaan pohjoisen tuen alueella poimituista ja varastoiduista luonnonmarjoista ja –sienistä.
- Varastoidulle lakalle maksetaan tukea enintään 34 snt/kg, muille luonnonmarjoille 10 snt/kg ja luonnonsienille 42 snt/kg.
- Eri tuotteille hakemuksia tuli yhteensä 33 kappaletta. Tukea hakeneiden yritysten määrä oli 11.

Tuote	Hakemusten lkm	Haettu määrä kg	Myönnetty euroa
Puolukka	10	730 483	73 046
Mustikka	8	1 492 670	149 258
Variksenmarja	4	21 982	2 198
Lakka	4	18 818	6 398
Pihlajanmarja	1	...	...
Sienet	2	...	...
Mesimarja	0	0	0
Karpalo	3	740	74
Tyrni	1	...	...
YHTEENSÄ 2020	33	2 275 205	232 111
YHTEENSÄ 2019	27	2 858 353	294 724

...) vähäinen määrä/tietoa ei julkisteta

---

10. Luonnonmarjojen kuvaus

Luonnonmarjat – Päämarjat

- **Mustikka**
- Mustikka on kaupallisesti tärkeä luonnonmarja. Mustikoita on aina pidetty terveellisinä, mutta viime aikoina niiden terveellisyys on saanut vielä lisää arvostusta. Mustikkaa käytetään paljon kotimaisessa elintarviketeollisuudessa. Mustikan vienti on myös merkittävää. Sitä viedään paljon Kiinaan ja Japaniin, joissa se on arvostettu tuote. Naapurimaiden kanssa tehdään mustikkakauppaa kumpaankin suuntaan. Tärkein kauppakumppani on Ruotsi. Mustikan hinta ratkaisee, miten vientikauppa onnistuu. Kotitaloudet poimivat mustikkaa omiin tarpeisiin sekä sukulaisille ja tuttaville. Mustikkaa esiintyy metsissä koko maan alueella. Pääpoiminta-alueina ovat perinteisesti olleet Oulun-Kainuun alue ja Lappi. Ulkomaisten poimijoiden yleistyessä mustikkaa kerätään isompia määriä muilta alueilta, riippuen vuosittaisista sadoista.
- **Lakka eli hilla**
- Lakkaa kasvaa luonnonvaraisilla soilla. Ojitetuilla soilla sen kasvu on vähäisempää. Varsinkin Lapissa, mutta myös Oulun-Kainuun alueella on lakkaa tuottavia soita. Pääosa myyntiin tulevasta lakasta poimitaan yleensä Lapin soilta. Muualla Suomessa lakat poimitaan omiin tarpeisiin.
- Hyvinä satovuosina lakan myynnistä kertyy merkittävä poimintatulo Lapin lääniin. Lakan kilohinta on korkea. Lakka on arvostettu tuote. Se on hyvin C-vitamiinipitoinen ja aromikas marja.
- Elintarviketeollisuus käyttää lakkaa, mutta tuo suuren osan lakasta ulkomailta. Lakka kuuluu myös torikaupan tuotevalikoimaan. Lakkaa myydään paljon suoraan kuluttajille, ravintoloille ja leipomoille.
- **Puolukka**
- Puolukka on kaupallisesti Suomen tärkein luonnonmarja. Määrällisesti sitä poimitaan myös eniten. Puolukan kilohinta on kolmen päämarjan alhaisin. Puolukka kestää hyvin säilytystä, eikä vaadi välitöntä jatkokäsittelyä. Elintarviketeollisuus käyttää paljon puolukkaa. Sitä viedään paljon myös ulkomaille, lähinnä Keski-Euroopan maihin. Naapurimaiden kanssa käydään kauppaa kumpaankin suuntaan. Eniten tällaista kaupankäyntiä on Ruotsin kanssa. Puolukan markkinointi on hyvin riippuvainen eri maiden satotilanteesta ja siitä, minkälaiseksi sen kilohinta muodostuu kansainvälisessä kaupassa. Myös ostomäärien suuruus vaikuttaa kauppajen onnistumiseen. Puolukkaa myydään myös suoraan kuluttajille, mm. suurtalouksille. Lisäksi yksityiset henkilöt keräävät puolukkaa omiin tarpeisiin sekä sukulaisille ja tuttaville. Torimyyntissä puolukkaa on tarjolla syksyisin. Parhaat sadot ovat aiemmin olleet Oulun-Kainuun alueella ja Lapissa, viime vuosina Itä- ja Länsi-Suomessa. Ostoyritysten kutsumat ulkomaiset poimijat osoitetaan alueille, joissa on hyvät sadot. Ulkomaisten poimijoiden keräämät määrät ovat merkittäviä.

Luonnonmarjat – muut marjat

- **Karpalo**
- Muista luonnonmarjoista karpalo lienee tärkein. Myyntiin tuleva määrä ei kuitenkaan riitä kotimaiseen käyttöön. Elintarviketeollisuus tuo pääosan karpalosta ulkomailta. Karpalo kasvaa suolla ja kypsyy myöhään syksyllä. Se on voimakashappoinen ja sellaisenaankin hyvin säilyvä marja. Isokarpalon marjat ovat isompia kuin tavallisen karpalon. Karpalon poiminta ajoittuu myöhäissyksyyn. Ulkomaiset poimijat ovat jo silloin lähteneet maasta ja poiminta jää kotimaisten poimijoiden varaan. Syysateet saattavat vaikeuttaa suolla liikkumista. Pysyvä lumentulo lopettaa myös poiminnan. Karpalo kestää hyvin hallaa ja pakkasta. Talven jälkeen lumien sulettua voi poimia vielä käyttökelpoisia karpaloita kotitalouskäyttöön.
- **Variksenmarja eli kaarnikka**
- Variksenmarjaa poimitaan myyntiin Lapissa ja Oulun-Kainuun alueella. Sato on vuosittain tasaisempi kuin mustikan ja puolukan. Variksenmarjan käyttö kotimaassa on vähäistä, eikä siitä ole saatu jalostettua menekkituotetta. Edellytyksiä laajempaan käyttöön olisi, sillä hyvinä vuosina marjasatoa riittäisi poimittavaksi.
- **Juolukka**
- Juolukka kasvaa metsässä kosteilla paikoilla. Marja muistuttaa väriltään mustikkaa, mutta on kookkaampi. Maku on mieto. Aiemmin sitä on poimittu pieniä määriä myyntiin. Viimeisin myyntitieto on vuodelta 2000.

- **Pihlajanmarja**
- Luonnonvaraisen pihlajan sato on vuosittain satunnaista. Joinakin vuosina puiden oksat notkuvat runsaasta marjasadosta ja toisina vuosina puissa ei ole marjoja juuri lainkaan. Runsaina satovuosina yritykset ostavatkin sitä yli vuosikäytön. Siten paikataan katovuosien tarve. Pihlajanmarjoissa on makueroja karvauudessa ja makeudessa. Myyntiin kerätään makeita marjoja. Pihlajanmarjoista tehdään useimmiten hilloa, hyytelöä tai marmeladia. Pihlajanmarja sopii hyvin riistaruokien lisäkkeeksi. Pihlajaa myös viljellään. Jalostuksella saadaan pihlajasta muokattua paremmin elintarvikettä käyttöön soveltuvia lajikkeita. Lisäksi viljelmillä voidaan parantaa kasvuolosuhteita sekä suorittaa helpommin toimenpiteitä sadon turvaamiseksi.
- **Mesimarja**
- Luonnonvaraista mesimarjaa kasvaa myyntiin asti Oulun-Kainuun alueella ja Lapissa. Muillakin alueilla mesimarjaa kasvaa. Satomäärät ovat vähäisiä. Mesimarja on hyvänmakuinen, mutta hintava marja. Mesimarjatuotteista tunnetuin lienee mesimarjalikööri. Muita tuotteita ovat hillo, hyytelö ja mehu. Korkean hinnan takia sitä käytetään useimmiten vain osaraaka-aineena antamaan hyvää makua tuotteelle.

Luonnonmarjat - muut marjat

- **Metsävadelma**

- Metsävadelma on pioneerikasvi, joka valtaa alaa heti metsänhakkuiden ja metsäpalojen jälkeen, jos olosuhteet ovat muuten otollisia. Vadelma on kaksivuotinen. Marjat kasvavat vasta toisena vuotena. Metsävadelma vaatii runsaasti valoa ja niinpä metsien uudistusaloilla vadelma väistyy nopeasti muiden kasvien ja puuntaimien vallatessa alueen. Metsävadelman myyntipaiminta on vähäistä. Se pilaantuu nopeasti ja marjan ulkonäkö kärsii liiasta käsittelystä ja tuoresäilytyksestä. Kotitarvepoimijat sen sijaan keräävät mielellään aromikasta metsävadelmaa omaan käyttöön. Nopea säilöntä tai pakastus takaavat hyvän laadun. Lisäarvoa metsävadelmalle tuottaa sen käyttö tuoreena, jolloin vitamiinit ovat tallella. Pakastetut marjat ovat tuoreen veroisia.
- Puutarhavadelmaa on jo pitkään viljelty. Kotimainen puutarhavadelma myydään pääasiassa tuoreena kaupoissa ja toreilla. Elintarviketeollisuus käyttää paljon puutarhavadelmaa, mutta tuottaa sen pääasiassa ulkomailta. Ulkomaisen puutarhavadelman hinta ja saatavuus selittävät teollisuuskäytön laajuuden. Ruokavirasto kehottaa kuluttajia kuumentamaan ulkomailta tuodun puutarhavadelman vatsatautivaaran estämiseksi.

- **Tyrni**

- Luonnonvaraisen tyrnin myyntitiedot ovat lähes kokonaan loppuneet. Pääsiallisin syy siihen on, että tyrniä on alettu viljellä. Viljelyn lisääntyessä tyrnin saatavuus on parantunut ja samalla hinnat ovat laskeneet. Luonnontyrnin poiminta ei enää kannata. Jo aiemminkin tyrnin myyntitietoja on ollut hankala saada, sillä myynti kohdistuu pääosin suoraan kuluttajille. Kokonaisia tyrnimarjoja tai tyrnimehua on tarjolla useimmiten erilaisissa tapahtumissa markkinoilla, messuilla, myyjäisissä sekä toreilla. Elintarviketeollisuus käyttää myös ulkomaista tyrniä.
- Suomessa luonnonvaraista tyrniä kasvaa Pohjanlahden rannikkoalueella sekä Ahvenanmaalla. Pensaat ovat piikkisiä ja hankalasti poimittavia. Syysmyöhällä kypsyvät marjat poimitaan joko kokonaisina tai puristamalla ne mehuksi. Tyrni on maultaan voimakkaan happoinen sisältämänsä suuren C-vitamiinimäärän ansiosta.
- Luonnonvaraisen tyrnin poimintaa puristamalla rajoittaa ympäristöministeriön asetus. Sen mukaan Länsi-Suomen ympäristökeskuksen alueella saa kerätä tyrniä puristamalla syyskuun puolivälistä lähtien. Alue ulottuu Kristiinankaupungista Himangalle. Alueen eteläpuolella puristaminen on sallittua ympäristöministeriön antaman säädöksen mukaan lokakuun alusta lähtien. Asetus ei rajoita käsin poimintaa eikä viljeltyä tyrniä.

---

11. Luonnonsienten kuvaus

Luonnonsienet

- Vuonna 2012 tuli voimaan elintarvikkeita koskeva asetus, joka koskee myös sienikauppaa. Ruokavirasto ylläpitää ohjeellista luetteloja kaupakelpoisista sienistä. Listalla on tällä hetkellä 23 suositeltavaa ruokasientä. Niiden lisäksi on lukuisasti muita syötäväksi kelpaavia sieniä, joita voidaan nyt myydä.
- Kuivatut sienet vastaavat 10 kg tuoreita sieniä, suolasienet on muutettu tuoreiksi kertoimella 1,3. Kaikki sienet raportissa on laskettu tuoreiksi sieniksi.
- **Herkkutatti**
- Herkkutatti on kaupallisesti tärkein luonnonsieni. Se on myös yleensä määrällisesti eniten myyntiin kerätty sieni. Huippuvuosina määrät ovat olleet huomattavan suuria. Herkkutatista merkitystä lisää se, että se on hyvä vientisieni. Suurin osa myyntiin tulleesta sienestä viedään Etelä- ja Keski-Euroopan markkinoille, lähinnä Italiaan. Kotimaan käyttö on jäänyt vähemmälle, mutta sen arvostus on lisääntynyt suomalaisessakin ruokapöydässä. Herkkutatista nousua kannattaa seurata tarkoin, sillä madot valtaavat sen nopeasti ja pilaantumisen myötä laatu heikkenee.
- Myyntitilanteessa herkkutatilla on laatuluokitus. Ensimmäisen luokan herkkutatista maksetaan hyvä hinta verrattuna huonoimman laatuluokan tattiin. Jo poimitut herkkutatit pilaantuvat nopeasti, joten pikainen jäähdytys/pakastus ovat tarpeen.
- **Keltavahvero eli kantarelli**
- Kantarellin esiintymisalue ulottuu Oulun-Kainuun alueelle saakka. Sen tunnistaa helposti keltaisesta väristä. Kantarelli kasvaa sekametsissä ja on koivun seuralainen. Kasvukausi saattaa venyä pitkälle myöhäissyksyyn. Se on erinomainen ruokasieni. Kantarelli on monikäyttöinen sieni, jota voi myös kuivata. Kantarelli on kotitalouspoimijoiden suosikkisieni. Sitä kerätään paljon omiin tarpeisiin, sukulaisille ja tuttaville. Kantarellia myydään myös suoraan kuluttajille, suurkeittiöille ja ravintoloille. Toripöydillä kantarellia näkee paljon kesällä. Eteläisen sijainnin takia virolaiset kantarellit ehtivät sinne ensiksi.
- **Korvasieni**
- Korvasieni aloittaa sienikauden kevätkesällä. Se on yleinen sieni koko Suomessa. Korvasieni suosii maastoja, joissa maan pintaa on rikottu lähiaikoina, esim. hakkuuaukiot, lastauspaikat, tienvieret ja ojan reunat. Sitä tapaa parhaiten hiekkapohjaisilla metsämailla. Korvasienen poimukseen pintaan jää herkästi hiekkaa. Korvasientä myydään myös suoraan kuluttajille ja ravintoloille.
- Myytäväksi tarkoitetuissa korvasienipakkauksissa ja irtomyynnissä pitää olla sienien myrkyllisyyttä koskevat merkinnät ja käsittelyohjeet. Oikea käsittely on tärkeää. Tottuneet korvasienen käyttäjät pitävät sitä herkkuruokana. Uudet käyttäjät suhtautuvat varoen korvasienen käyttöön.

Luonnonsienet

- **Haaparousku**

- Haaparousku on eniten myyntiin tuleva rousku. Se on erinomainen ruokasieni, joka sopii hyvin suolasieneksi. Suolasienestä tehty sienisalaatti tunnetaan juhlaruokana suomalaisessa ruokapöydässä. Haaparouskun luontainen kirpeys häviää keitettäessä. Haaparousku suosii kosteita, vanhoja havumetsiä. Hyvinä satovuosina haaparouskut kasvavat isompina ryhminä. Melko kookkaana sienenä kori täyttyy nopeasti. Haaparouskuja tavataan kahdenlaisia. Toinen on tummavyöhykkeinen ja toinen vaaleampi, limainen ja laakea nimeltään kalvashaaparousku. Molemmat ovat hyviä ruokasieniä. Haaparouskun lisäksi rouskuperheeseen kuuluu useita muita rouskuja, jotka ovat hyviä ruokasieniä. Aivan kaikkia ei tarvitse edes ryöpätä.

- **Kangasrousku**

- Kangasrousku on yleinen sieni suomalaisissa metsissä. Se on runsassatoinen. Satokausi alkaa usein jo heinäkuussa ja venyy pitkälle syksyyn. Maku on kirpeän mausteinen. Kangasrousku on ryöpättävä sieni ja usein siitä tehdään suolasientä.

- **Karvarousku**

- Karvarousku on yleinen sieni koko maassa. Sen lakki on karvapintainen ja väri nuorena vaalean punainen, joka vanhemmiten muuttuu ruskehtavaksi. Karvarousku on helppo tunnistaa ja se on useimpien rouskujen tapaan ryöpättävä sieni. Siitä tehdään suolasientä joko yksinään tai sekasienenä.

- **Suppilovahvero**

- Suppilovahvero on myöhäissyksyn sieni, joka kasvaa vasta ensimmäisten hallaöiden jälkeen. Kasvukausi saattaa venyä pitkälle syksyyn. Se ei ole arka halloille ja pakkaselle. Hyvinä satovuosina suppilovahveroa saattaa esiintyä runsaina esiintyminä. Se suosii kosteita paikkoja ja niinpä sitä löytää parhaiten sammaleisista havumetsistä. Suppilovahvero oli aiemmin eteläisen Suomen sieni, mutta nyt sitä tavataan jo Oulun-Kainuun alueella saakka. Suppilovahvero on helppo tunnistaa. Ohutmaltoisena ja onttojalkaisena sitä on helppo kuivata.

- **Mustatorvisieni**

- Mustatorvisientä löytyy parhaiten valoisista, sammal pohjaisista metsistä. Sientä ei kuitenkaan esiinny kaikkina vuosina. Mustatorvisieni on hyvä ruokasieni. Ruoanvalmistuksessa haittapuolena on sen tumma väri. Ohutmaltoisena sienenä sitä on helppo kuivata.

- **Muut sienet**

- Suomen metsissä kasvaa runsaasti erilaisia sieniä. Osa niistä on hyviä ruokasieniä, osa syötäviä, osa syötäväksi kelpaamattomia ja osa myrkyllisiä. Tekstissä nimeltä mainittuja ruokasieniä tulee myyntiin, joten niillä on kaupallista merkitystä.

---

12. Laatuseloste

Laatuseloste

- **Tilastotietojen relevanssi**
- Marsi 2020 –julkaisun tilastot kuvaavat luonnonmarjojen ja –sienten kauppantulomääriä vuosittain. Ennen vuotta 2007 julkaisuissa on ollut tiedot myös puutarhamarjoista. Koska Marsi-tutkimusta tehdään otantapohjalta, niin tutkimuksella ei saavuteta koko kauppaan tullutta määrää, mutta se kuvaa silti hyvin vuosittaista satovaihtelua. Määrien lisäksi tutkimuksen tuloksena saadaan tuotekohtaiset kilohinnat sekä poimintatulot. Tilastosta selviävät tiedot koko maan tasolla ja alueittain, jossa Suomi on jaettu neljään osaan. Nämä suuralueet ovat Lappi, Oulu-Kainuu, Itä-Suomi ja Länsi-Suomi. Rajat noudattavat maaseutukeskusrajoja, poikkeuksena Keski-Pohjanmaa, joka kuuluu kokonaan Länsi-Suomeen. Marja- ja sienialan yritykset ilmoittavat kauppantulotiedot alueittain sen mukaan, missä marjat ja sienet on poimittu.
- Marsi-tutkimuksen tilastot ovat julkisia ja kaikkien tiedoista kiinnostuneiden käytettävissä. Vuoden 2020 raportti julkaistaan Ruokaviraston kotisivuilla. Vuosina 2012-17 Marsi-raportti julkaistiin Maaseutuviraston (MAVI) kotisivuilla. Aikaisempina vuosina tilastoja on käytetty mm. luonnontuotealan päätöksenteon pohjana ja hallintoon sekä tutkimus- ja hanketoimintaan. Lisäksi tietoja on käytetty neuvontaan ja opetukseen (keruutuotekoulutus, metsäalan koulut). Kesäaikana tietoja on käytetty osana luonnontuotealan tiedottamista.
- **Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus**
- Tutkimuksen otanta perustuu aikaisempina vuosina mukana olleiden marja- ja sienikauppaa harjoittavien yritysten antamiin tietoihin. Otokseen pyritään saamaan tärkeimmät marjojen ja sienten ostajat. Otosta täydennetään vuosittain, koska sekä yritysten toiminnassa että satomäärissä tapahtuu muutoksia ja vaihtelua. Merkittävää ostotoimintaa harjoittavien yritysten etsinnässä on käytetty apuna mm. Arktiset Aromit ry:n laatimaa kunnittaista ostajaluettelo. Puhelinkyselyn yhteydessä selviää myös uusia alan toimijoita.
- Mukanaoleville yrityksille lähetetään kyselylomake kirjeitse sekä sähköpostilla. Myöhemmin aloitetaan puhelinkysely niiltä, jotka eivät ole kyselylomaketta palauttaneet. Useimmat otannassa mukana olevat tavoitetaan kyselyn aikana. Lisäotanta tehdään puhelinkyselyinä.
- **Julkaistujen tietojen oikeellisuus ja tarkkuus**
- Otannan pohjana ovat marja- ja sienialan yritykset, jotka ovat aiemmin olleet mukana kyselyssä. Otantaa täydennetään vuosittain puhelinkyselyllä. Marsi-tutkimuksen kattavuus vaihtelee tuotekohtaisesti. Tutkimus on otantapohjainen ja vastaaminen perustuu vapaaehtoisuuteen. Lisäksi vuosittaiset vaihtelut satomäärissä vaikuttavat yritysten kiinnostukseen ja ostotoiminnan laajuuteen.

Laatuseloste

- Tutkimusaineistosta pyritään poistamaan päällekkäisyydet, koska esim. marja- ja sienierät voivat siirtyä ostajalta toiselle ja näin lukuihin saattaa tulla päällekkäisyyksiä. Samalla kun määrät tuplaantuvat, niin hintoihin tulee ostajan palkkio ja alv. Tilaston hinnat ovat ilman alv:a ja ostajan palkkiota.
- Useimmilla tuotteilla on järjestäytyntä ostotoimintaa, mutta esim. luonnontyrnin markkinointi on niin erikoistunutta, että sitä on vaikea tavoittaa.
- Puuttuvia hintatietoja on korvattu alueellisilla keskihinnoilla. Entisen läänijaon mukaisissa Oulun ja Lapin lääneissä ei kaikilta ostajilta ole saatu tuotekohtaisia tietoja, koska on riittänyt tieto siitä, kenelle tuotteet on myyty eteenpäin. Tämä poikkeus on voitu tehdä siinä tapauksessa, että tiedot ovat sisältyneet tiettyjen ostoyritysten yhteislukuihin - edellyttäen, että kyseinen ostoyritys on antanut hintatiedot ilman alv:a ja ostopalkkiota. Tuotteina on ollut useimmiten vain mustikka ja puolukka. Suurimmat ostoyritykset saattavat edustaa kymmeniä alihankkijoita.

- **Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus**
- Satovuotta 2020 koskeva kysely lähetettiin yrityksille lokakuussa ja tiedot olivat koossa helmikuussa 2021. Marjojen ja sienten ostotoiminta on pääosin päättynyt vuoden loppuun mennessä. Marsi-raportti ilmestyy vuosittain huhtikuussa.
- **Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys**
- Marsi 2020 –raportti julkaistaan Ruokaviraston kotisivuilla. Raportti on yhteenvetoja lukuun ottamatta suomenkielinen ja sisältää erilaisia aikasarjoja. Aikasarjat ovat eripituisia ja vanhimmat aikasarjat liitteessä ovat vuodesta 1977. Vuodesta 2007 lähtien Marsi-raportti ei enää sisällä puutarhamarjatietoja.
- **Tilastojen vertailukelpoisuus**
- Tilastojen tietosisältö on pysynyt lähes samana ensimmäisestä tutkimusvuodesta lähtien. Tuotekohtaisista muutoksista on maininta kyseisen taulukon kohdalla.
- **Käsitteitä ja määritelmiä**
- Symbolit
- - Tietoa ei ole saatu
- ... Tietoa ei julkisteta
- tyhjä merkintä = ei havaintoja
- e Ennakkotieto

---

13. Liitteet

Kaupan ilmoittamat marjojen ja sienten kauppantulomäärät suuralueittain (tonnia) ja niistä maksetut määrät vuosina 1991 - 2020

LAPPI	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg
Mustikka	423,9	584,1	316,9	153,4	192,6	850,2	799,6	477,2	342,1	418,2	1212,2	1473,0	787,9	795,8	856,3	1198,1	928,2	2709,3	1346,1	1889,1	1683,1	556,2	1621,8	1932,6	3018,4	903,5	2344,9	1038,0	3484,1	514,2	720,5	
Puolukka	1093,7	929,0	674,2	85,2	2048,8	1209,5	932,3	1210,9	600,6	549,3	484,1	912,8	406,2	971,2	441,4	1972,3	392,3	1554,1	820,2	1121,0	2035,1	539,9	622,2	1116,3	969,7	13,9	1134,6	305,7	94,1	20,5	6,4	
Lakka	417,2	346,4	198,6	489,8	679,8	158,4	95,7	243,1	312,3	164,6	52,1	308,0	93,7	74,1	182,9	303,2	183,2	28,1	91,7	49,3	134,1	82,6	90,8	141,9	157,6	136,1	218,4	192,1	70,5	54,0	29,9	
Sienet yht.	9,6	5,8	7,3	14,4	6,0	3,0	9,8	5,1	17,5	0,0	19,3	5,4	1,3	2,6	6,9	3,4	10,0	8,5	9,6	10,9	0,3	0,1	3,7	0,7	22,8	0,9	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	
Poimintatulo yht. 1000 € 1)	4 592	3 717	1 985	3 011	7 979	2 804	2 702	2 708	2 217	1 954	2 694	3 803	2 106	2 449	3 224	4 429	3 630	5 665	4 052	4 076	6 834	3 049	5 125	5 393	7 852	2 388	5 360	3 431	7 328	1 697	1 780	
OULU JA KAINUU	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	
Mustikka	196,8	1323,0	955,0	67,3	629,3	1384,0	2058,5	625,6	333,8	991,9	1362,9	328,0	1245,1	511,9	1832,1	2394,6	2044,0	394,9	971,8	978,5	1103,7	1466,2	744,8	2375,3	1238,7	1557,5	1091,9	920,5	475,1	950,2		
Puolukka	2143,7	3174,0	1693,2	76,6	4947,8	2872,7	1490,4	4665,7	4294,7	1962,4	2071,6	2566,4	1843,4	2992,2	566,2	4801,4	1193,1	2000,1	2003,1	1427,3	1555,4	4540,0	2815,8	1535,5	1425,4	1575,7	2430,3	1511,2	221,7	1117,9	1672,5	
Lakka	10,2	84,3	17,3	26,1	93,0	82,5	21,3	71,1	59,5	62,9	4,4	48,0	6,0	1,7	13,5	17,5	27,3	4,6	77,7	24,2	16,5	17,4	17,7	1,6	4,0	20,4	28,5	16,4	2,1	5,4	60,5	
Sienet yht.	16,7	32,2	18,3	3,3	10,6	7,8	8,5	22,6	15,8	2,1	14,7	3,0	9,6	27,7	37,6	49,3	40,3	0,0	25,3	52,5	93,0	32,3	0,5	7,2	35,4	8,9	27,4	15,2	19,8	61,0	29,4	
Poimintatulo yht. 1000 € 1)	2 893	5 180	2 607	555	10 549	5 037	3 625	5 790	4 479	2 403	2 773	3 296	1 991	3 585	1 533	6 089	6 473	4 739	3 392	3 119	3 788	9 745	6 317	2 992	5 350	3 478	3 997	3 382	2 161	2 604	4 414	
ITÄ-SUOMI	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	
Mustikka	108,2	191,4	162,1	13,0	35,1	69,4	148,5	397,9	123,2	43,7	127,3	45,4	39,7	94,7	12,1	33,5	7,5	88,4	4,5	44,1	8,5	662,2	3718,8	1610,6	433,5	3610,0	1422,7	1054,1	1335,6	1204,2	2560,6	
Puolukka	200,5	833,7	778,2	29,3	467,3	527,1	280,1	916,7	418,0	260,0	316,6	274,2	269,0	158,3	46,0	232,5	54,5	565,4	327,9	157,0	9,0	145,9	4601,0	2490,1	181,0	2982,0	2194,4	1382,9	740,0	1521,7	1759,8	
Lakka	0,6	9,3	39,5	1,8	0,0	5,8	1,3	8,0	1,6	3,2	1,4	2,2	0,5	0,8	2,4	0,6	0,6	4,2	0,5	0,2	1,2	0,0	3,3	1,7	0,3	3,7	0,5	12,9	0,4	4,7	2,4	
Sienet yht.	348,3	562,6	603,9	351,0	427,2	353,5	355,1	532,9	1268,7	181,9	832,9	552,0	204,1	1410,5	207,7	274,6	351,8	324,8	420,1	470,8	675,4	615,1	202,6	264,3	327,0	140,0	527,4	199,3	379,2	59,5	559,3	
Poimintatulo yht. 1000 € 1)	8 107	7 720	8 107	6 004	5 798	4 326	5 068	6 090	6 569	4 077	7 742	6 342	5 960	9 247	5 972	6 583	6 149	1 771	2 204	1 960	2 205	3 626	13 323	6 178	1 982	8 440	4 952	3 650	4 729	4 687	8 783	
LÄNSI-SUOMI	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	
Mustikka	84,1	102,3	190,7	26,3	20,4	130,5	91,9	29,5	4,9	0,9	91,7	42,5	66,2	81,0	21,3	47,0	9,0	86,6	1,1	110,4	109,8	780,3	10,1	720,2	39,1	1447,6	186,5	433,2	114,7	2045,3	504,3	
Puolukka	613,5	2549,6	2363,1	781,4	1795,7	1187,4	1415,4	820,1	1512,1	1118,9	322,5	711,7	770,0	1321,5	453,2	1537,9	797,6	1767,8	890,1	972,9	2457,7	3303,0	628,7	5604,5	404,8	5043,7	5481,0	2043,6	1019,8	3252,7	4276,4	
Lakka	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0	4,6	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3	0,7	0,0	0,1	0,4	0,2	0,0	0,2	0,7	
Sienet yht.	39,9	63,8	42,8	10,5	18,1	31,1	4,0	62,8	105,9	11,2	115,2	112,0	3,6	223,4	103,4	99,0	44,6	19,2	37,4	55,7	86,7	45,9	18,6	37,1	104,1	16,2	41,9	23,9	24,8	48,6	21,9	
Poimintatulo yht. 1000 € 1)	2 136	3 784	2 607	1 850	3 769	1 446	2 014	926	1 753	1 226	1 014	1 273	1 370	2 365	1 147	1 824	1 293	1 764	1 057	1 376	3 727	7 050	1 090	7 453	879	7 502	5 366	2 792	1 909	8 691	5 608	
KOKO MAA YHT.	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	
Mustikka	813,0	2200,8	1624,6	260,0	877,4	2929,3	2423,9	2963,1	1095,8	796,7	2423,2	2923,8	1221,8	2216,6	1401,6	3110,7	3339,3	4928,3	1746,6	3015,4	2779,9	3102,4	6816,8	5008,2	5866,3	7199,8	5511,7	3617,1	5854,9	4238,8	4735,7	
Puolukka	4051,5	7486,3	5508,7	972,5	9259,6	5796,6	4118,2	7613,4	6825,3	3890,6	3194,8	4465,1	3288,6	5443,2	1506,8	8544,1	2437,6	5887,4	4041,3	3678,2	6057,2	8528,8	8667,8	10746,4	2980,9	9615,2	11240,3	5243,4	2075,6	5912,8	7715,0	
Lakka	428,0	442,4	255,5	517,7	772,8	248,2	118,3	326,8	373,6	230,7	57,8	358,1	100,1	76,6	198,8	321,2	211,1	37,2	169,9	73,8	152,2	100,4	112,0	145,9	161,9	160,3	247,8	221,5	73,0	64,3	93,5	
Sienet yht.	414,3	664,4	672,2	379,2	462,0	395,3	377,4	623,4	1407,9	195,2	982,2	672,4	218,6	1664,2	355,6	426,4	446,8	352,5	492,5	589,9	855,3	693,3	225,5	309,4	489,4	166,0	596,9	238,4	423,7	169,1	610,6	
Luonnonmarjat ja luonnonsienet																																
Poimintatulo YHT. 1000 € 1)	9 671	13 926	8 561	5 012	23 782	10 392	9 309	11 485	10 836	5 863	8 699	10 097	5 928	11 683	6 162	12 754	12 235	13 939	10 705	10 531	16 555	23 470	25 856	22 017	16 063	21 808	19 675	13 256	16 127	17 678	20 584	

Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulojen jakautuminen suuralueittain vuosina 1977-2020 (nimellisissä hinnoissa)

Vuosi	Poimintatulot	Lappi	Oulu+ Kainuu	Itä-Suomi	Länsi-Suomi	Yhteensä
	milj. euroa	%	%	%	%	%
1977	12,3	15	30	24	31	100
1978	8,1	10	32	31	27	100
1979	8,7	21	43	26	10	100
1980	10,1	20	44	28	8	100
1981	6,6	15	14	40	31	100
1982	9,4	29	64	6	1	100
1983	15,7	44	44	10	2	100
1984	5,9	21	27	16	36	100
1985	10,7	40	35	20	5	100
1986	8,3	21	46	23	10	100
1987	8,2	17	32	27	24	100
1988	16,3	36	38	18	7	100
1989	10,2	25	52	17	6	100
1990	9,9	46	28	15	11	100
1991	14,1	26	36	19	19	100
1992	8,7	25	29	22	24	100
1993	5,1	60	7	11	22	100
1994	23,9	33	44	8	15	100
1995	10,6	27	48	13	12	100
1996	9,5	28	38	14	20	100
1997	11,7	23	50	20	7	100
1998	11,0	20	40	25	15	100
1999	6,6	37	39	10	14	100

Vuosi	Poimintatulot	Lappi	Oulu+ Kainuu	Itä-Suomi	Länsi-Suomi	Yhteensä
	milj. euroa	%	%	%	%	%
2000	8,9	30	32	29	9	100
2001	10,2	37	32	21	10	100
2002	6,2	35	31	18	16	100
2003	11,8	21	29	34	16	100
2004	6,2	52	23	11	14	100
2005	12,9	35	46	8	11	100
2006	12,4	29	53	10	8	100
2007	14,4	41	35	12	12	100
2008	10,8	38	32	20	10	100
2009	10,6	39	29	19	13	100
2010	16,7	41	23	13	23	100
2011	23,6	13	42	15	30	100
2012	26,0	20	25	51	4	100
2013	22,1	24	14	28	34	100
2014	16,2	49	33	12	6	100
2015	21,9	11	16	39	35	100
2016	19,9	27	20	25	27	100
2017	13,3	26	25	28	21	100
2018	16,2	45	14	29	12	100
2019	17,8	10	15	27	49	100
2020	20,7	9	21	43	27	100

Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulot (nimellisin hinnoin) sekä prosenttiosuudet

Vuosi	Luonnonmarjojen poimintatulot		Luonnon-sienten poimintatulot		Yhteensä 1000 euroa
	1000 euroa	%	1000 euroa	%	
1977	12 159	99	121	1	12 280
1978	7 704	95	436	5	8 140
1979	8 421	97	289	3	8 710
1980	9 714	97	322	3	10 036
1981	5 933	90	665	10	6 598
1982	8 953	96	413	4	9 366
1983	15 044	96	641	4	15 685
1984	5 315	90	562	10	5 877
1985	9 235	86	1 444	14	10 679
1986	7 513	91	739	9	8 252
1987	7 061	87	1 094	13	8 155
1988	14 347	88	1 959	12	16 306
1989	9 551	94	627	6	10 178
1990	8 758	88	1 144	12	9 902
1991	12 371	88	1 727	12	14 098
1992	7 681	88	1 009	12	8 690
1993	4 578	90	519	10	5 097
1994	22 920	96	996	4	23 916
1995	9 877	93	715	7	10 592
1996	8 772	93	688	7	9 460
1997	10 547	90	1 178	10	11 725
1998	8 713	79	2 292	21	11 005
1999	6 301	95	316	5	6 617

Vuosi	Luonnonmarjojen poimintatulot		Luonnon-sienten poimintatulot		Yhteensä 1000 euroa
	1000 euroa	%	1000 euroa	%	
2000	6 456	98	2 414	2	8 870
2001	8 115	91	2 084	9	10 199
2002	5 477	89	710	11	6 187
2003	7 487	63	4 320	37	11 807
2004	5 327	86	903	14	6 230
2005	11 862	92	1 019	8	12 881
2006	11 104	90	1 262	10	12 366
2007	13 315	92	1 108	8	14 423
2008	8 768	81	1 993	19	10 761
2009	8 670	82	1 955	18	10 624
2010	13 919	83	2 751	17	16 670
2011	21 676	92	1 963	8	23 640
2012	25 321	98	630	2	25 951
2013	21 294	96	850	4	22 144
2014	14 948	92	1 234	8	16 182
2015	21 469	98	448	2	21 917
2016	18 409	92	1 496	8	19 905
2017	12 785	96	555	4	13 340
2018	15 000	93	1 208	7	16 208
2019	17 304	97	485	3	17 789
2020	19 041	92	1 686	8	20 727

Luonnonmarjat: 1977-85 mukana vain mustikka, puolukka ja lakka. 1986 lähtien lisäksi pihlajanmarja, tyrni, variksenmarja, karpalo ja mesimarja. Tuomenmarja (1988-90), katajanmarja (1989-96), juolukka

Luonnonsienet: 1977-85 mukana kantarelli, tatit, rouskut. 1986 lähtien lisäksi korvasieni ja suppilovahvero. Vuodesta 1988 on mukana mustatorvisieni. Muut sienet (lampaankäpä, orakas, punikkittati, kangastatti, keltavalmuska, huhtasieni, leppärousku, tuoksuvalmuska eli matsutake ja kehnäsieni)

Kauppaan tulleiden luonnonmarjojen ja -sienten määrät vuosina 2009-2020, kg

Tuote	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg
Luonnonmarjat	6 820 050	9 096 860	11 765 140	15 651 090	15 917 170	9 089 570	17 003 480	17 197 560	9 132 020	8 031 630	10 240 720	12 596 595
Mustikka	3 015 420	2 779 880	3 102 400	6 816 840	5 008 210	5 866 330	7 199 790	5 511 730	3 617 140	5 854 910	4 238 810	4 735 703
Puolukka	3 678 250	6 057 170	8 528 780	8 667 820	10 746 390	2 980 880	9 615 240	11 240 260	5 243 350	2 075 620	5 912 770	7 715 023
Lakka	73 760	152 150	100 360	112 050	145 920	161 860	160 330	247 810	221 510	73 020	64 260	93 487
Pihlajanmarja	6 090	0	0	150	0	68 580	760	...	38 030	0	...	13 008
Variksenmarja	32 900	98 400	...	44 100	...	...	3 880	165 310	400	...	0	13 837
Karpalo	10 960	8 750	32 440	9 180	16 200	11 920	23 480	12 500	11 460	12565	23 930	25 382
Mesimarja	930	270	1 070	950	340	...	0	0	0	0	0	0
Metsävadelma	1 740	240	90	0	110	0	0	...	...	...	...	...
Tyrni	...	0	0	0	0	0	...	0	0	0	...	...
Juolukka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Luonnonsienet	589 360	855 190	693 180	225 510	309 360	489 360	166 020	596 890	238 280	423 730	65 880	610 621
Keltavahvero	29 190	4 730	19 060	17 330	10 520	10 280	9 670	39 150	12 130	15 860	16 540	39 336
Herkkutatit	354 280	747 480	336 990	135 660	238 170	369 130	61 620	382 660	66 620	274 880	103 155	460 548
Haaparausku	113 890	7 420	204 490	24 890	22 360	53 500	68 240	114 330	94 450	61 560	11 900	54 818
Kangasrousku	38 540	91 080	80 050	24 710	28 170	27 970	8 980	43 110	27 090	22 520	6 300	11 326
Karvarousku	1 430	...	770	0	0	430	0	2 130	700	3 480	...	...
Suppilovahvero	28 280	2 650	33 050	9 000	7 520	19 080	5 410	7 860	24 450	25 690	17 580	28 789
Korvasieni	23 420	1 170	18 550	13 800	2 570	8 970	12 100	4 460	6 630	2 850	13 490	15 414
Mustatorvisieni	330	...	220	120	50	...	0	480	...	170	0	...
Muut sienet	...	660	...	0	0	0	0	2 710	6 210	16 720	...	0

...) vähäinen määrä/tietoa ei julkisteta

Nimellis- ja reaalihinnot 1977-2020

	NIMELISHINNAT, euroa						REAALIHINNAT, euroa					
	Mustikka	Puolukka	Lakka	Keltavah vero	Tatit	Rouskut	Mustikka	Puolukka	Lakka	Keltavah vero	Tatit	Rouskut
1977	0,71	0,71	3,55	1,29	0,90	0,52	2,37	2,37	11,79	4,30	3,01	1,73
1978	0,80	0,62	3,38	2,20	1,40	0,70	2,54	1,97	10,70	6,98	4,43	2,22
1979	0,71	0,69	2,96	2,24	1,27	0,50	2,06	2,02	8,61	6,51	3,71	1,44
1980	1,53	1,85	3,64	3,17	2,42	0,64	3,84	4,63	9,12	7,93	6,05	1,59
1981	1,53	1,68	4,38	2,39	1,75	0,56	3,36	3,70	9,66	5,27	3,85	1,23
1982	2,53	2,87	6,05	4,34	4,00	1,99	5,20	5,88	12,42	8,91	8,21	4,08
1983	1,10	1,99	5,13	3,98	3,39	1,49	2,14	3,85	9,93	7,70	6,56	2,89
1984	0,90	1,76	11,00	4,13	1,84	1,30	1,65	3,21	20,08	7,55	3,36	2,37
1985	1,00	1,39	5,51	4,15	2,29	1,31	1,74	2,41	9,58	7,22	3,98	2,27
1986	0,99	0,93	4,94	6,57	2,66	1,40	1,79	1,69	9,00	11,96	4,84	2,55
1987	1,61	1,59	5,87	6,29	2,65	1,36	2,90	2,86	10,55	11,30	4,76	2,45
1988	1,40	0,82	5,43	5,30	2,83	1,07	2,43	1,43	9,44	9,22	4,91	1,86
1989	1,42	0,87	8,11	7,39	4,66	1,82	2,35	1,44	13,44	12,23	7,72	3,01
1990	1,34	1,14	6,55	8,03	4,11	1,92	2,16	1,83	10,50	12,89	6,59	3,08
1991	1,23	0,94	5,59	6,29	3,58	1,78	1,96	1,50	8,92	10,04	5,71	2,83
1992	1,08	0,81	5,32	5,56	1,78	1,18	1,69	1,26	8,30	8,68	2,78	1,85
1993	1,31	1,40	5,40	4,74	2,55	0,90	1,96	2,09	8,07	7,09	3,81	1,35
1994	1,17	1,86	5,83	6,88	3,23	1,57	1,71	2,74	8,57	10,11	4,75	2,31
1995	1,01	0,92	5,57	5,34	2,53	1,59	1,48	1,36	8,18	7,84	3,72	2,34
1996	1,06	1,44	15,11	6,59	2,53	1,75	1,55	2,11	22,06	9,62	3,69	2,55
1997	0,87	0,78	5,47	6,26	2,63	1,47	1,25	1,12	7,86	9,01	3,78	2,11
1998	0,96	0,87	4,24	3,99	2,82	0,81	1,41	1,26	6,18	5,82	4,11	1,18
1999	1,86	0,76	4,85	7,15	2,88	1,31	2,72	1,11	7,10	10,46	4,21	1,91
2000	1,61	0,61	7,32	5,15	3,27	0,90	2,18	0,83	9,91	6,97	4,43	1,22
2001	1,03	0,71	5,11	6,00	4,22	2,20	1,39	0,96	6,90	8,10	5,69	2,96
2002	1,29	0,84	8,80	7,34	3,33	3,14	1,75	1,14	11,96	9,98	4,52	4,27
2003	1,14	0,75	10,05	6,19	2,76	2,08	1,55	1,01	13,65	8,41	3,74	2,83
2004	1,32	1,18	8,16	4,41	3,67	1,37	1,78	1,59	10,97	5,94	4,94	1,85
2005	1,32	0,70	5,10	5,22	3,51	1,03	1,72	0,91	6,64	6,79	4,58	1,35
2006	2,18	1,00	5,92	11,99	2,88	2,28	2,68	1,23	7,28	14,75	3,54	2,80
2007	1,49	0,87	9,35	5,24	4,77	1,98	1,77	1,03	11,10	6,22	5,67	2,35
2008	1,85	1,04	7,57	5,88	4,63	2,15	2,10	1,18	8,59	6,68	5,26	2,44
2009	1,37	1,04	8,32	5,76	3,84	1,95	1,67	1,26	10,12	7,01	4,67	2,37
2010	1,60	1,33	8,33	6,70	3,42	1,49	1,84	1,54	9,59	7,71	3,94	1,72
2011	2,41	1,53	10,00	6,39	3,56	1,85	2,56	1,62	10,61	6,79	3,78	1,97
2012	1,79	1,33	12,93	5,34	3,00	1,55	1,85	1,38	13,33	5,50	3,09	1,60
2013	1,49	1,16	8,64	6,17	2,77	1,79	1,52	1,18	8,80	6,29	2,82	1,82
2014	1,71	0,95	12,08	6,38	2,58	1,61	1,76	0,98	12,45	6,57	2,66	1,66
2015	1,33	1,07	9,01	6,83	2,89	1,98	1,41	1,14	9,55	7,24	3,06	2,10
2016	1,17	0,88	7,51	4,39	2,51	1,96	1,26	0,94	8,05	4,71	2,69	2,10
2017	1,82	0,88	6,77	5,49	2,61	1,81	1,86	0,90	6,92	5,61	2,67	1,85
2018	1,87	1,56	10,49	5,66	2,97	1,87	1,82	1,52	10,25	5,53	2,90	1,83
2019	2,02	1,35	10,35	6,20	2,46	2,84	1,95	1,30	10,01	6,00	2,38	2,75
2020	2,05	1,07	10,10	5,54	2,60	2,31	2,05	1,07	10,10	5,54	2,60	2,31

Puhtaan ja roskaisen marjan määrät ja hinnat vuonna 2020

ALUE	TUOTE	PUHDAS			ROSKAINEN			YHTEENSÄ		
		KG	€	€/KG	KG	€	€/KG	KG	€	€/KG
LAPPI	Mustikka	...	...	...	720 007	1 460 790	2,03	720 507	1 462 540	2,03
	Puolukka	...	...	...	6 066	7 279	1,20	6 366	8 179	1,28
OULU+KAINUU	Mustikka	29 014	101 402	3,49	921 216	1 857 187	2,02	950 230	1 958 589	2,06
	Puolukka	232 718	268 628	1,15	1 439 747	1 516 342	1,05	1 672 465	1 784 970	1,07
ITÄ-SUOMI	Mustikka	154 315	383 184	2,48	2 406 315	4 813 651	2,00	2 560 630	5 196 835	2,03
	Puolukka	100 306	204 083	2,03	1 659 476	1 794 725	1,08	1 759 782	1 998 808	1,14
LÄNSI-SUOMI	Mustikka	26 848	113 886	4,24	477 488	955 013	2,00	504 336	1 068 899	2,12
	Puolukka	62 302	133 839	2,15	4 214 108	4 340 101	1,03	4 276 410	4 473 940	1,05
KOKO MAA	Mustikka	210 677	600 221		4 525 026	9 086 641	2,01	4 735 703	9 686 862	2,05
	Puolukka	395 626	607 450		7 319 397	7 658 447	1,05	7 715 023	8 265 897	1,07

...) vähäinen määrä/tietoa ei julkisteta